

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžiama kas Pėtvyčia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
 PRENUMERATA METAMS:
 Susivienijimo Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

MINNESOTA
 HISTORICAL
 SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 37 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Rugsėjo (September) 12, 1924.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XV

Civilis Karas Kinijoje

Lenkai Šaudė Vilnijos Lietuvius

Tautų Sąjunga Stoją Už Pasaulio Nusiginklavimą

PRASIDĖJO CIVILIS KARAS KINIJOS.

Susiginčiję du Kinijos provincijų gubernatoriai, pagaliau nusprendė tą ginčą ginklu išspręsti. Ginčas eina tarpe Kiangsu ir Čekiang provincijų gubernatorių ir jie sutraukė apie 40,000 kariuomenės, rugsėjo 3 d. pradėjo mušius. Kiangsu kariuomenė pradėjo puolimus, norėdama užimti Šanghajaus miestą ir iškart jai pavyko pasistumti pirmyn. Po 24 valandų nepertraukiamos kovos Šanghajaus gynėjai su laikė užpuolikų pirmynėigai ir vėlesnės žinios praneša, kad nekuriuose vietose užpuolikus atstumė atgal. Esą daug nukautų ir sužeistų kareivių abiejose pusėse. Amerika ir Anglija pasiuntė karo laivus ir būrius jureivių apsaugojimui, gyvenbių ir turto tose dalyse Kinijos gyvenančių amerikų ir anglų.

Taipgi rugsėjo 8 d. pranešama iš Šanghajaus, kad Mandžiurijos militaris diktatorius genė Čang Tso-lin paskelbė karą Pekino valdžiai ir jos kariuomenės vyriausiam vadui gen. Wu Pei-fu. Vadinasi, civilis karas Kinijoje pradeda išsiubuoti visu smarkumu.

LENKAI ŠAUDO VILNIJOS LIETUVIUS.

Lenkijos karo taisyso sprendimu sušaudytas Stasys Kavaliauskas iš Linkmėnų valsčiaus, Švenčionių apskr. Jį įskundė lenkų slaptoji policija, buk jis dalyvavęs puolimuose, kuriuos esą organizavę šauliai. Kaltybės jam negalėjo įrodyti, nes visi liudininkai teisme pasisakė nieko nežiną apie Kavaliausko prasikaltimą ir prieš jį liudiję tik vienas lenkų papirktas valkata. Vienok Varšavos budeliams to užteko, kad sušaudyti nekaltą lietuvį.

Taipgi naktį liepos 25 ir 26 d. Švenčionių apskr. Ceikinių valsčiaus Kniečriškės vienkiemy žiuriai nužudytas Jurgis Martinkešas su žmona. Lenkai paskelbė, kad čia buvęs ingi šaulių darbas. Vienok be-tardant pasirodė, kad šią žmogžudybę papildė lenkų policistai iš Ceikinių miestelio, kurių 5 suimti ir pasodinti kalėjiman. Yra liudytojų, kad tie patys policistai jau keliose vietose taip užpuoldinėjo ir žudė nekaltus lietuvius.

TAUTŲ SĄJUNGA PRIĖMĖ NUSIGINGLAVIMO REZOLIUCIJĄ.

Siemietinis Tautų Sąjungos pilnatis susirinkimas matomai bus reikšmingiausias už visus iki šiol buvusius šios įstaigos susirinkimus. Jisai reikšmingas yra tuomi, kad pačioje pradžioje atvyko Anglijos ir Prancijos premierai — MacDonald ir Herriot ir savo reikšmingomis kalbonis nustatė susirinkimo upa taikumo pusėn. MacDonald pasakė prakalbą pilnatis susirinkime rugsėjo 4 d., kurioje išdėstė pagrindinius nusiginklavimui ir arbitracijai, o antrytojaus Herriot jo kalbą patvirtino irgi kalbėdamas ir susirinkimā. Abiejų premierių kalbos sutiktos triukšmingomis ovacijomis. Pasekmėms to, rugsėjo 6 d. vienbalsiai priimta rezoliucija, kuria užgiriama priverstina arbitracija kilus ginčams tarpe valstybių ir taipgi užgiriama sušaukimas tarptautinės konferencijos pasaulio nusiginklavimui ap-svarstyti. Iškart tokiame planui pasipriešino tik Varšavos militaristų atstovas, didžiausiu haubu rodydamas Rusiją, bet kitų valstybių atstovams nekreipiant dėmesį ir tas lenkų pastangas, matomai ir lenkai nedrįsi balsuoti prieš rezoliuciją. Premierai MacDonald ir Herriot išvyko iš Genevos rugsėjo 6 d., kuriuos stotyje išlydėjo didžiausi būriai palydovų. Jie aplėido Tautų Sąjungos susirinkimą pilni vilties dėl iškūrimo pasaulyje taikos.

GRUZIJA IR AZERBEDŽIANAS SUKILLO PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Pranešama iš Genevos, kad čionai gautomis Gruzijos atstovų žiniomis, visa Gruzija ir Azerbedžanas sukilo prieš Rusijos sovietų valdžios okupacinę kariuomenę šiose valstybėse. Rugsėjo 3 d. žinios skelbė, kad mušiai tęsiasi jau penkios dienos ir pusė Gruzijos patekusi ir sukilėlių rankas. Esą daug užmuštų ir sužeistų kovotojų abiejose pusėse.

Šituos faktus patvirtina ir Maskvos žinios, tik pastarosios skelbia, kad sukilimas jau galutinai numalšintas ir patys sukilėliai prisipažįsta nugalėtais. Tifliso, Gruzijos sostinės, ži-

nios skelbia, kad bolševikų valdžios „čeka“ sušaudžiusi 24 sukilimo vadus, kurių tarpe, spejama, yra ir princas Andronikovas — šio sukilimo vyriausis vadas.

SUAREŠTUOTA 107 STREIKIERIAI.

Pereitą savaitę suareštuota 99 vyrai ir 8 moterys Patersono šilko dirbtuvių streikieriai, kurių apie 500 piktietudami apstojo vieną didelę dirbtuvę. Suareštuotieji beveik visi yra ateiviai ir policija tikrina, kad uždarus juos ir kalėjimą jie kėlė didžiausį triukšmą. Jie išleisti iki teismo po kaucija — vyrams 50 dol., o moterims 25 dol.

KĖSINOSI NUŽUDYTI LENKIJOS PREZIDENTĄ.

Rugsėjo 5 d., bevažiūojant Lembergo gatve Lenkijos prezidentui Wojecchowskiui, du vyrai metė bombą ir jo automobilis, kuri vienok momentaliai ne eksplodavo ir automobilis spėję gerą galą nuvažiuoti iki bomba eksplodavo. Niekas nesužeistas ir pasirodo, kad bomba buvo pripildyta nuodingų dujų. Vienas bombos metėjų sugautas, o kitas buvo pabėgęs, vienok ir jis suareštuotas ant rytojaus. Sakoma, kėsintasi prezidentą nužudyti politiniais motyvais vaduojanties.

RUSIJOJE DIDELIS BADAS.

Pranešama iš Paryžiaus, kad Vokietijos diplomatinis atstovas Maskvoje buk pranešęs savo valdžiai, kad siemiet Rusijoje esą tokis neužderėjimas javų, kad jau dabar badauja milijonai žmonių Rytiniam Sibire, Šiauriniam Kaukaze, Pietinėj Rusijoje, Pavolgyje, nekuriuose dalyse Ukrainos ir kitose Rusijos provincijose. Esą bado ištikti žmonės bėga ir kitas vietas maisto ieškoti ir valgo žolę ir kitus augalus, o tuo tarpu Rusijos valdžia skubina eksportuoti iš Rusijos javus. Taipgi pripažįsta ir pati Rusijos valdžia, kad esą vietų, kur javai neužderėje, vienok jau nėra taip bausu, kaip pereitam badmetyje buvo.

LENINGRADE PASKELBTA KARO PADĖTIS.

Pranešama iš Berlyno, kad Leningrade (Petrograde) paskelbta karo padėtis, nes čionai įvykęs visuotinis uostų darbininkų streikas. Iškart streikas paėmęs aut tiek aštrią formą, kad valdžia, streikieriams suvaldyti, griebėsi aštriausių priemonių ir paskelbė visame Leningrade karo padėtį. Sakoma, mieste viešpataujanti „čeka“, kuri jau areštavusi daug žmonių,

kurinuos kaltina streiko organizavime ir kurstime sukilimū.

ISPANŲ SUMUŠIMAS TĖSIASI.

Apie pora savaitė atgal morokiečiai uždavė pražūtingą smugį Ispanijos kariuomenei ir iki šiol vis dar sumuša ispanus visuose susirėmimuose. Daugelyje vietų Ispanijos kariuomenė buvo priversta trauktis atgal didžiausiam sumišime. Sakoma, kad rengiasi iškišti ir šį karą ir Prancija, kad pagelbėjus sumuštiems ispanams.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Pranešama iš Maskvos, kad delei nežinomų priežasčių nusižudė Trockio privatinis sekretorius Glasman, kuris tarnavo Trockiui per šešis metus ir buvo ištikimas visose slapybėse.

— Honduros respublikos sukilėliams, kuriems vadovauja gen. Ferrera sekasi. Vienok valdžia atmetė sukilėlių pasiūlymą taikytis, nes pastarieji padavę nepriimtinas valdžiai sąlygas.

— Paryžiuje suareštuota 50 lenkų, kurie norėjo įvažiuoti į Jungtines Valstijas su netikrais pasportais.

— Vokietijos industrijos įstaigos šimtais ieško pasakoj Amerikoje. Tik i dešimt dienų vienas New Yorko bankas gavo 100 tokių prašymų.

— Rugsėjo 6 d., Budapesto mieste, prasidėjo tarptautinė konferencija studentų organizacijų, kuri dalyvauja Amerikos, Kanados ir 15 Europos valstybių studentai.

— Tarptautinio Tribunolo prezidentu išrinktas Max Huber — šveicarietis.

— Vatikanas paskelbęs „šventais metais“ sekamus 1925 metus, rengiasi juos sutikti. Statoma įvairioms parodomoms paviljonai, kurie kainuos viršaus 6 milijonų lirų. Vadinasi, „Dievo tarnams“, kurie, sulig Kristaus įsakymo, turėtų gyventi vien išmaldomis, pinigų netruksta šio svieto „mar-nastims“ varinėti.

— Laikraščiai skelbia, kad dabar viešintis Amerikoje Valijos Princas gavo grumojančią laišką, kuriame pranešama, kad jisai bus nužudytas. Tik ir bėda tiems visokiems princams, kad negalima ramiai nei paviešėti, svetingoje Amerikoje.

— Austrijos metalo darbininkų unija, skaitliuė apie 100,000 darbininkų, nutarė streikuoti, jei negaus algų pakėlimo bent tiek aštrią formą, kad valdžia, streikieriams suvaldyti, griebėsi aštriausių priemonių ir paskelbė visame Leningrade karo padėtį. Sakoma, mieste viešpataujanti „čeka“, kuri jau areštavusi daug žmonių,

krūvinas susirėmimas su kukluksais.

Iš Lietuvos Laikraščiu

Lietuva ir Tautų Sąjunga.
 Tautų Sąjungos plenumo posėdžiuose Lietuvos delegaciją sudaro: p. E. Galvanuskas, buvusias Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris (delegacijos pirmininkas), p. V. Sidzikauskas, Lietuvos Iga-liotasai Ministeris Vokietijoje ir p. B. K. Balutis, Užsienių Reik. Minist. Politikos Repartamento Direktorius.

Šių metų Plenumo posėdžių dienotvarkėje yra patstatytas svarstyti Lietuvos Vyriausybės įneštas juridinis klausimas, kuriuo Tautų Sąjungos Plenumas prašomas atsiklausti Tarptautinio Teismo konsultatyvės nuomonės šiais atvejais: Jeigu ginče tarp dviejų valstybių Tautų Sąjungos Taryba padaro nutarimą, kuri daryti nė viena iš esančių ginče šalių nėra pransi daryti, bet viena jų dar protestuoja prieš tai, tai ar Tautų Sąjungos Taryba išeinant iš savo statuso, turi teisės tai daryti?

b) Jeigu tokiu atveju Tautų Sąjungos Taryba padarė nutarimą, ir viena iš esančių ginče šalių priima tokį nutarimą ir jį mėgina vykinti, tai šalis, protestavusi prieš tokio nutarimo darymą, ar turi tokiame vykdymui priešintis?

Anglų-Lietuvos santykiai.

P-nas Vaughan, buvusias ligi šiol Anglų atstovu prie Lietuvos Vyriausybės, šiomis dienomis, rodos rugp. 25 d., turi išteikti Respublikos Prezidentui savo kredencialus, kaipo Nepaprastai Pasiuntinys ir Igalio-tasai Ministeris.

Lietuvos Nepaprastuoju Pasiuntiniu ir Igalio-tuoju Ministeriu Londone yra paskirtas p. Ernestas Galvanuskas, buvusias Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris. Ponas Galvanuskas žada vykti savo naujon vieton apie rugpiučio 25 d.

Didžioji Kauno Paroda.

Trečiosios Lietuvos Žemės ūkio ir Pramonės Parodos iškilmingas atidarymas įvyko rugpiučio 22 d. 12 val. d.

Prekyba su Latvija.

Per pirmąjį šių metų mėnesį iš Lietuvos buvo išvežta Latvijon įvairių prekių už 9.115.400 lt., tuo pat laiku iš Latvijos buvo įvežta Lietuvon — 1.424.600 litų sumai.

Lietuvos užsienių prekyba.
 Bendra šių metų pirmųjų 4 mėnesių užsienio prekybos apyvarta siekia 153,377,500 litų. Iš šios sumos

Pabaltijos Valstybių Mokytojų Konferencija

Konferencija prasidėjo rugpiučio 18 d. 12 val. Lietuvos Universiteto salėje. Ją atidarė L. M. P. S-gos pirmininkas B. Žygelis. Konferencijos pirmininku išrinktas prof. Sleževičius. Konferencijoje dalyvauja 6 Latvijos delegatai, 2 Estijos, 3 Klaipėdos krašto, L. M. P. S-gos Centro Valdybos nariai, Lietuvos Universiteto profesoriai ir šiaip mokytojų atstovai. Konferenciją sveikino: U-teto vardu rektorius pavad. prof. Leonas, gdu atst. A. Cvikevičius ir d-ras J. Šliupas „Laisvamųjų Etninės Kultūros Dr-jos“ vardu. Musų laisvės kovotojas d-ras J. Šliupas tapo pakviestas užimti garbės pirmininko vietą. Konferencija išklause pranešimus atskirų valstybių delegacijų apie švietimo ir mokytojų padėtį. Pranešimus padarė: Latvijos atstovai: Dekens, Kula, Estijos — Janson, Lietuvos Seimo nariai V. Kvieška ir B. Žygelis. Be to, buvo išklaustyti pranešimas prof. Vabalio Gudaičio apie Lietuvos Universiteto darbuotę eksperimentalės psichologijos srity.

Rugpiučio 19 d. išklaustyta p. Žygelio pranešimas „Pabaltijos mokytojų susivienijimo pagrindai“, p. Kvieškos pranešimas „Pabaltijos mokytojų organizacijų sąjunga“. Nutarta kurti sąjungą. Priimtas sąjungos statusas, išrinktas sąjungos reikalams vesti komitetas. Dar apsvarsčius einamuosius klausimus konferencija užsibaigė 8 val. vakare. Rugpiučio 19 d. vakare Moterų Globos Komiteto Prieglaudoj susirinko vakarieniauti užbaigę Konferenciją Pabaltijos mokytojų konferencijos dalyviai ir svečiai, kurių tarpe buvo p. p. Latvijos ir Estijos igalioti ministieriai Lietuvai, Universiteto rektorius pavaduotojas profes. Leonas, valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų lyderiai p.

eksportui (išvežimui) tenka 80,337,900 litų ir importui (įvežimui) — 73,039,600 litų.

Kiek kainuoja Vilniui policija.
 Lenkų vyriausybės nutarimu, Vilniaus miesto savi-valdybė šią vasarą turi sumokėti policijos išlaikymui 967,000 zlotų arba 1,760,600,000 lenkų markių.

Karo spaudos paroda.

Karo spaudos paroda atidaryta rugpiučio 15 d. Kaune, Karininkų Ramovėje. Išstatyta senesnioji ir vėlesnioji karo spauda.

p. Sleževičius ir Bielinis ir daug kitų.

Pedagogų vakarienė prie gaudos buste labai harmonizavo su mokytojų darbu ir visos vakarienės metu ir kalbose reikšė tikrai mokytojiškas ramumas ir nuoširdumas. Buvo daug kalbų, kurios visų Pabaltijos tautų atstovai mokytojai ir diplomatai džiaugėsi nudirbtu konferencijos darbu, nes jau tikrai tapo realizuota ir užfiksuota net įstatuose Pabaltijos mokytojų profesinė tarptautinė sąjunga. Kalbose buvo pabrėžta svarba ir reikšmė mokytojų darbo bendrinimo, nes tik mokytojai auklėdami jaunąją kartą sugebės suartinti visas tas tris tautas. Buvo pabrėžta taip pat reikalas visomis jėgomis remti demokratizmą, nes tik pilnai demokratinė tvarka padės visoms trims tautoms prieiti prie taip pageidaujamo susivienijimo.

Tad galima tik palinkėti, kad tie visi pageidavimai ir bendro darbo planai greičiau įsiskų gyvenime.

(„Liet. Žin.“)

Kompozitorius Petrauskas Sveiksta

Šiomis dienomis „Tėvynės“ redaktorius gavo nuo gerb. Kompozitoriaus M. Petrausko laišką iš Kauno, kuriame tarpe kitko rašoma sekamai:

„Patiko mane nelaimė: rugpiučio 9 d. trenkė į mane perkunas. Buvau apie valandą laiko be sąmonės ir dabar sergu: turiu labai suardytą krutinę, net sulaužyta vienoj-kitoj vietoj krutinės kaulai. Sveikstu — smarkiai mane gydo Dr. M. Devenis.

„Sudėgė musų grįčia ir svirnas su visa manta; kitas triobas apgynė. Perkunas vienu spyrimu, sako, uždegęs grįčia ir svirną. Aš nei žaibo nemačiau, nei perkuno trenksmo negirdėjau. Atsipeikėjęs ir atgavęs sąmonę po valandos, rodė, kad aš sapnavau. Mirtis begalo lengva nuo perkuno trenkimo, bet jeigu mirtinai neužmuša ir atsi-gauni, tai kartais pagijimas buna labai sunkus... Aš buvau toli nustumas nuo vietos, kurioje į mane sviedė ir, matyt, taip smarkiai trenkė, kad net pusbaciai nuo kojų buvo nukratyti. Daugiau niekas namuose skaudžiai nenukentėjo. Tas įvyko musų namuose Dumenyse, Trakų apskrityje.

„Siūneiu daug labų dienų visiems mano draugams ir pažįstamiems Amerikoje.“

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tevynei“ turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, prašymai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

AMERIKOS PATRIOTINIAI TERORISTAI.

Kiekvienas blaivai protaujantis žmogus sutiks su tuo faktu, kad Amerikoje atgijęs Ku Klux Klanas yra žemiausios rusies apsimaskavęs terorizmas. Taipgi kiekvienas žino, kad kukluksai savo teroristinio veikimo pagrindą padėjo patriotizmą, ką pripažįsta net ir Henrikas Fordas, ir protestantų tikybos gyvūmą.

Kukluksai netik šimtus jiems priešingų žmonių išžudė, bet jie pasižymi net tokiu savo priešų terorizavimu, kuris lyginasi viduramžių inkvizicijai. Jie sugavę savo priešų įvairiais budais kankina ir terorizuoja ir ant galo išdeginę ant krutinės inicialus „K. K. K.“ savo auką palieka kankintis didžiausių skausmų organoj kol ji numiršta ar kas nors atradęs suteikia pagalbą. Šitokių atsitikimų spauda jau šimtais paskelbė. Tai yra žemiausios rusies teroras, žiauriausias barbarizmas, kokio šandien nei vienas nors kiek kulturingas pasaulio kraštas nežino. Vienok „kulturingos“ Amerikos patriotai šitokiais darbais pasižymi.

Bet svarbiausias faktas yra tas, kad republikonų valdžia į šitokius apsimaskavusių teroristų darbus žiuri pro pirštus ir juos toleruoja. Pastaruoju laiku net demokratų partijos kandidatai ir prezidentus ir vice prezidentus pasmerkė kukluksų terorą ir iššaukė republikonų partijos kandidatus viešai tarti savo žodį linkui šitų teroristų. Daugelyje valstijų patys piliečiai valdininkų nominacijoje pasmerkė kukluksus, ypatingai tas pažymėtina Texas valstijoje, kur kukluksai buvo labiausiai išsigalėję. Vienok iki šiol republikonų partijos kandidatai ir kiti lyderiai tyli ir apie kukluksų terorą nieko nesako. Vadinasi, jie sutinka su kukluksų teroro priemonėmis. Pagaliau, reikia pažymėti, kad republikonų partijos kandidatas į vice prezidentus p. Dawes net pagyrė kukluksų sukeltas riaušes pereiną vasario mėnesyje Herrin, Ill. Pastaromis dienomis šiame mieste vėla pasikartoję kukluksų riaušės, kuriose užmušta net šeši žmonės.

Akyvaizdoje šitokių faktų lengva padaryti išvadą apie santykius republikonų partijos su kukluksais. Ir ateinantį rinkimai parodys ar didžiama Jung. Valstijų piliečių pasmerkis apsimaskavusių patriotų terorą, ar balsuos už kukluksų draugus ir tą terorą dar labiau praplės. Tačiau kiekvieno

pažangaus ir blaivai protaujantis žmogaus pareiga visomis išgalėmis kovoti prieš toki barbarišką apsimaskavusių patriotų terorą ir balsuoti tik už tas partijas, kurios didžiausiu griežtumu smerkia kukluksų dukimą. Šitokio pasmerkimo nesimato net ir pas demokratų, nors jie ir išėjo prieš kukluksus. Kiek matosi, tai ir demokratai išėjo prieš kukluksus vien delto, kad kitaip negalėjo pasielgti.

MARSAS PASILIEKA SLAPTYBĖJE.

Mūsų žemės dangiškasis kaimynas Marsas šiomet rugpjūčio 22-23 dd. prisiartinio prie žemės tik apie už 36 milijonų mylių. Šitokis artimas Marso prisiartinimas prie žemės įvyksta tik kas 200 metų. Paprastai jis yra nuo 100 iki 200 milijonų mylių atstumu nuo žemės. Šita taip reta proga pasinaudodami sujudo viso pasaulio astronomai ir dėjo visų pastangų, kad patyrius ką nors aiškesnio apie Marsą. Iki šiol spaudoje tilpo beveik visų žymesnių observatorių raportai ir žymesniųjų astronomų nuomonės, vienok jokio tikro fakto niekas negali paskelbti, nors įvairių įvairiausių nuomonių išreikšta. Vieni tikrina, kad ant Marso ne-

gali laikytis jokia gyvybė, nes ten esąs neapsakomas šaltis ir todėl Marsas yra gyvybės žvilgsniu mirusi planeta. Kiti vėl griežtai tikrina, kad ten gyvena kulturingi žmonės, kurių mokslas ir kultura yra aukštesnė ir tobulesnė, negu mūsų žemės. Jie tikrina, kad Marsui esant daug mažesniau už žemę ir jam atplyšus nuo saulės daug ankščiau, negu žemei, jis ankščiau atvėso ir ten tokiu pat budu atsiradus gyvybė, kaip ir ant žemės, todėl ant Marso ir gyventojų civilizacija esanti daug senesnė ir tobulesnė. Jie tikrina pastebėję net kanalus, kurie esą gali būti tik genijaus laipsnio pasiekusios gyvybės darbu. Taipgi tikrinama, kad ant Marso yra oras, vanduo ir todėl turi būti ir augalai.

Bet vis tai tik spejojimai ir jokiais realiais faktais neparemti. Pasirodo, kad su šiandieniais mūsų astronomijos instrumentais ir įvairių išradimų tolumai pasiekti tobulėje nedaug ką galima sužinoti už 36 milijonų mylių tolimo. Gal už 200 metų, kuomet Marsas vėla prisiartinis taip arti žemės, jau bus galima daugiau sužinoti apie Marsą. Šiandien jį žemės gyventojams pasilieka tokioje patalioje paslapyje, kokioje ir iki šiol buvo.

PERŽVALGA

Teisingai pasakyta. — „New York Times“ rugpjūčio 31 d. laidoje, knygų peržvalgose skyrė, p. J. Donald Adams padaro plačią peržvalgą Horace G. Alexander parašyto veikal: „The Revival of Europe“. Šiame savo veikal p. Alexander plačiai kalba ir apie Tautų Sąjungos nujėgumą pasaulio politikoj. Peržvalgos rašytojas pripažįsta, kad Tautų Sąjungai nepavyko išspręsti Vilniaus klausimo ir tą savo pareiškimą paremia sekama veikal autoriaus išvada:

„Pirmiausiai delto (nepavyko išspręsti Vilniaus klausimo. „Tev.“ Red.), kad Tautų Sąjungos Taryba nemė griežtesnės linijos spali mėn., 1920 m., kuomet Vilnių lenkai okupavo; antra, kad Lenkijos valdžia ir žmonės dar nesupranta tos atsakomybės ir pareigų, kurios uždedamos kiekvienai nepriklausomai valstybei, kuomet ji įleidžiama į nepriklausomų tautų šeimyną; trečia, yra labai prisibijoma, kad Lenkijos valdžia visą laiką žinojo, kad mažiausiai viena didelė valstybė ir galimas daiktas, kad taipgi viena ar dvi mažesnės valstybės, slapta užgyrė Lenkijos militaristines avantiūras ir pasižadėjo ją ateityje remti. Vienok nežiurint kas labiausiai reikėtų kaltinti už Vilniaus klausimą, tai vis vien Tautų Sąjungos Taryba svarbiai nusikalto už parodymą savo veikime labai silpnos iniciatyvos.“

Pasakyta pilnai teisingai ir šitūs faktus visas pasaulis žino. Bet kadangi šiandien pasaulio tarptautiniai santykiai paremti vien brutalinės jėgos principu ir silpnųjų skriaudomis, tad ir Varšavos militaristai

sėdi Vilniuje kol galutinai sunaikins jų apetitus persirijimas svetimomis žemėmis.

Visur kaltas lietuviškas apsilėidimas. — Gerai atmename tuos laikus, kuomet lietuviai išvijo iš Klaipėdos krašto prancuzus ir užvaldė kraštą, tuomet daugumoje vokiečiai parodė palankumo lietuviams ir net buvo pradėję mokytis lietuvių kalbos. Vienok šiandien Klaipėdos krašte yra visai kitaip ir lietuvių kalba čionai tiek nukencė nuo vokiečių, kiek Vilniuje nuo lenkų. Tarpe daugelio atsitikimų vienas „Kl. Žinių“ bendradarbis paskelbia, kad vokiečiai net štai už kokius dalykus lietuvius persekioja:

„1924 m. liepos pradžioj mano brolis vienoje iškilmėse griežiant himnui, tarė vokiečiui kepurę nusimti ir jam nenuėmus nuėmė ją ir įteikė jam į ranką, už ką grįžtant jam namo 5 vokiečiai grasindami pastojų keklia! „Liepos 29 d. grįžtant 23 val. namo Liepojaus gat. netoli „Central-Cafe“ ir paprašius grupės vokiečių, stovėjusių ant trotuaro, duoti keklia praeti buvau jų už lietuvių kalbą apkliotais ir keikiams kartu su tauta.“

Bet kas užtai kaltas, jei ne patys lietuviai ir jų tautiniu žvilgsniu apsilėidimas ir ištižimas? Vokiečiai myli tvarką ir discipliną ir pamatę lietuvių ištižimą, ypač klerikalinių Lietuvos valdonų nesilaikymą valstybingumo pagrindo ir visur tik savo partijos laimėjimų siekimą, pradėjo juoktis iš lietuvių ir net „puč“ rengdami norėjo tokių valdonų

atsikratyti. Jei net Lietuvos gyvenimą valdantieji sluogsniai negerbia savo kalbos ir net Kaune po Laisvės Aleją „spacieruodami“ sau rusiškai kalbasi, tai ar galima norėti, kad svetimi lietuvių kalbą gerbtų? Visų pirma patys lietuviai turi parodyti, kad jie gerbia savo kalbą, tuomet ir svetimi ją gerbs.

Varšavos ponelių bėdos. — Lietuvos laikraščiai paskelbia sekamą įdomų faktą:

„Gaz. Warszawska“ deda labai nervingą laišką iš Vilniaus, ten sakoma, kad po Stolbcų miestelio puolimo gyventojai gyvena nuolatini baimėj. Skleidžiama paskalos apie rengiamą Asmenos puolimą. Gyventojai nekarta šaukėsi į valdžią, prašydami išimties žingsnių, bet veltui. Buvę projektuojama duoti kažkokiam asmeniui plačių įgaliavimų, bet projektai ir pasilikę projektai. Tuo tarpu jau įvykusi visa eilė naujų drąsių puolimų: Bolševikų akcija esanti vedama atkakli ir energinga. Reikia geros administracijos, tuo tarpu vietos administracija pati save žudanti del nepakenčiamų sąlygų. Užrengta eilė faktų, kur policistai patys nusizudę iš baimės ir del sunkių ekonominių sąlygų.“

Vadinasi, Varšavos militaristų apsirijimas svetimomis žemėmis jau rodo vaisius. Matyt Lenkijos „kreuso“ vietos gyventojų teroras prieš okupantų užmąšias yra daug didesnis, negu pasaulis apie tai žino. Jei net policisti žudosi iš baimės ir del sunkių ekonominių sąlygų, ką pripažįsta patys lenkai, tai kokia padėtis paprastųjų gyventojų gali būti? Matyt, Lenkija žingsnis po žingsnio darė ir bedugnę ir gal nebetoili tas laikas, kuomet Varšavos bankrotai apverks savo grobuoniškus žygius.

Lietuvoje trošku... — „Liet. Žinios“ skelbia, kad deli klerikalinės diktatūros dukimo Lietuvoje, jau net ir inteligentijai darosi troški ir tiesiog nepakenčiama padėtis. Straipsnis baigiamas sekamu priedu: „Yra pakankamai faktų, kad jau daugeliui net vadovaujančių partijų narių pasidarė nepakenčiama dabartinė kariaujančio klerikalizmo taktika ir jei tik būtų patogų ir, atsirastų proga, daugelis net jų partijos nesufantizėjusių žmonių padėtų griauti tą žalingą tautai ir valstybei parafinijio fanatizmo taktiką.“

Jei šitokia padėtis susidarė Lietuvoje tik pačioje pradžioje klerikalinės diktatūros įsismaginimo, tai kas bus toliau? Well, atsitiks tas, kad nebus žiurėta nei „patogumo“, nei „progos“ ir liaudis griebsis visų galimų priemonių, kad nutrenkus sau nuo sprando klerikalinės diktatūros jungtį.

Mūsų komunistai labai pyksta, kuomet kas nors jiems primena, kad jie yra Lietuvos nepriklausomybės priešai. Vienok dabar tai pripažįsta ir pati Brooklyno „Laisvė“, aiškiai pabrėždama, kad komunistai yra vienatimais mirtiniais priešais Lietuvos valstybės. Vadi-

nasi, patys pripažįsta tą teisybę, už kurios pasakymą kitus žmones iki šiol koliodavo.

Vienok iš šitokio „Laisvės“ prisipažinimo ir išvada pati savaimi pasidaro: Jei komunistai yra mirtiniais priešais Lietuvos valstybės, tai kuriems galams komunistų organai batalijas keklia, kuomet Lietuvos valdžia tuos valstybės priešus persekioja? Juk pasaulyje nėra valstybės, kurioje bent kokia valdžia glostytų valstybės priešus. Apart to, jei komunistų spauda pripažįsta tinkamu pasielgimu Rusijos valdžios terora prieš jos priešus ir laiko menkniekiu išžudymą 60,000 Rusijos žmonių vien užtai, kad nepritaria komunistų valdžiai, tai kokią teisę turi komunistai šukauti prieš Lietuvos valdžią, kuomet ji patubdo kalėjiman mirtinus valstybės priešus? Bet tai jau nuo senai žinoma komunistų logika: jie sau pasivelina tik savo partijos priešus net žudyti, o kitoms valstybėms jie nepripažįsta teisės net mirtinųjų valstybės priešų tik kalėjiman uždaryti.

Prancijos ir Vokietijos parlamentuose komunistai ir dešinieji nacionalistai-monarkistai sudarė bendrą frontą prieš Londono tarpaliantų konferencijos pasiektą sutartį, kuria manoma įkurti Europoje pastovesnė politinė ir ekonominė padėtis. Iš to tegalima viena išvada padaryti, kad komunistams ir monarkistiniams nacionalistams norisi palaikyti Europą suirutėje. Matyt tokia Europos padėtis abejų interesams tarnaui.

Reikia pripažinti, kad mūsų gyvenime visgi netruksta žmonių, kurie koki gerai pasigarsinti. Neseniai vykdamas Lietuvos Amerikos lietuvių gyvenime pagarsėjęs įvairiomis avantiūromis kun. Kemešis, deli savo ir jo draugų netaktingo išsišokimo, negavo Anglijos valdžios vizos ilgesniam laikui apsigosti Anglijoje. Jisai tą įvykį klerikalų spaudoje aprašė savotiškai, perstatydamas save net tokiu „dideliu žmogumi“, kad paskui jį sekioję Anglijos bankrotai apverks savo grobuoniškus žygius.

Ištikrųjų įdomu pažymėti tas faktas, kad šitą kun. Kemešio „triksą“ netik klerikaline spauda išputė, bet jį tai rimtos dėmės atkreipė net ir nekurie pažangieji laikraščiai. Vadinasi, kun. Kemešis netik sugebi, du metu palaikęs pamaldas tuame aiuri vienuolyne Vašingtone, užsitarnti „daktaro“ laipsnį, bet jis moka ir „dideleliu žmogum“ save pagarsinti, kuomet tas jam reikalinga.

Lenkų seimo biudžeto komisija praneša, kad Lenkų užsienio skolos gegužės 1 d. siekė 1,470,651,797.00 zlotų (lenkų zlotas apie 19 amerikoniškų centų). Lenkai skolingi Amerikai 946,765,778, Prancuzams 264,500,614, Italams 125,978,062, Anglams 96,942,585, Norvegams 11,746,873, Olandams 17,634,271, Švedams 6,701,300, Danams 314,712, Šveicariėjams 67,602 z. Palukanų Lenkai tėra sumokėję tik keliems Amerikos ir Olandijos privačioms skolintojams.

Štai kiek vargšo lenko nugara turi panešti! Ir Varšavos poneliai kasdien vis naujų pasukų ieško ir ima kur tik gali gauti. Ir kam lenkai neskoilngi...

Alkanas žmogus, tik apie duoną mislija.

Karvė gali būti juoda, vienok pienas baltas.

Gera reputacija ramiai sėdi, o bloga bėgioja kai padukus.

Baimė ir Darbas

Skaitytojas žino gerai ir yra matęs, kaip katė truputį sušlapinus savo kojas purto jas. Katė labai nemėgsta bristi į vandenį. Skaitytojas taipgi yra matęs, kaip katė godžiai žiuri į žuvis vandenyje nardančias. Katė per valandas pas vandenį laukia ar neišlys iš vandens žuvis ir ar negaus progos pasigaut žuvį. O gerai žinoma, kad katė labiau myli žuvi, negu riebią pele.

Katė negali pasigaut žuvį delto, kad nenori sušlapinti — bijo susišlapinti kojas. Bijo atlikti drąsų darbą — žygi. Jeigu nebijotų vandens, katė galėtų pasigaut žuvi ir turėt gerą maistą.

Kitas labai keistas gyvūnas yra žmogus. Žmogus labai bijo darbo — taip kaip katė vandenio. Carlyle yra pasakęs, kad „vien tik darbas yra garbingas“.

Nors žmogus tingi — bijo darbo, vienok jis nors prievarta atlieka darbą, nes žino, kad be darbo negalės pavalgyti ir apsidengti. Taipgi žmogus žino, kad reikia susitaupyti ir ateičiai, nes ištikus kokiai nelaimėi gali prisieiti baidaut. Vienok yra labai mažai žmonių, kurie savo darbą myli — dauguma dirba vien delto, kad reikia dirbti.

Benjaminas Franklinas yra pasakęs: „Ark giliai, kuomet tingins miega.“ Franklinas savo laiku buvo labai darbštus. Jis nepaisė koki darbą dirbs; ar darbas bus svarus, ar purvinas — jis dirbo ir mokinosi.

Mokslas yra vienas iš sunkiausių darbų. Mokslas yra sunkus delto, kad reikia pačiam protauti. Milionai žmonių tingi dirbti — protaut. Tingi protu dirbt — mokytis, delto kad per mokslą pagerins savo buvį.

Skaitytojas pasakys, kad žmonės nori pagerinti buvį ir nepagerina delto, kad jie nepajėgia to padaryti. Taigi ir yra svarbiausias klausimas, kodėl žmonės nepajėgia?

Žmonės „nepajėgia“ pagerinti savo buvį delto, kad laukia kada kitas atneš permąintą draugijos tvarką ir pasakys: štai šita tvarka yra gera, kad šioj tvarkoj nebus badaujančių ir nuskrįstųjų. Jeigu visi žmonės taip būtų manę ir laukę, kad kas padarys mašiną darbui, važiavimui, plaukimui ir lėkimui, tai šiandien mes nieko neturėtume.

Buvo keli žmonės, kurie nebijojo darbo. Jie dirbo mažai miegodami; jie nepaisė kas bus su jų darbu ir kaip ilgai reikės dirbti, pakol suras koki nors budą, kad galėtų palengvinti savo darbą. Taigi pasidėkavojant kelių žmonių darbštumui, mes turim šiandien mašinas, kurios padaro darbą greitai, dailiai ir pigiai.

Jeigu mums reiktų šiandien patiems išausti tokius audeklus, kokius išaudžia su mašinomis, mes tą audeklų neįpirktume. Taipgi tas pats su pervežimu mūsų produktų; jeigu neturėtume mašinų, dabartinis maistas ir kitos reikmenys

butų kelis sykius brangesni. Tačiau kiekvienas žmogus nori but mokytas, daug žinantis. Vienok mokytis tingi — bijo, kaip katė nori žuvi pasigaut, bet bijo sušlapinti.

Istorijoj minima keli žmonės kurie yra nuveikę didelius darbus del žmonių labo. Tie žmonės nuveikę didelius darbus, išradę visokias mašinas, telegramus ir telefonus delto, kad nebijojo darbo.

Šiame amžiuje turim vieną didelį žmogų elektros strityje. Juomi yra Thomas Edisonas. Jis atsižinėjo savo išradimais vien tik delto, kad netingėjo dirbti. Ar skaitytojas žinai, kad Edisonas diena iš dienos dirba daugiau, kaip šešiolik valandų į dieną!

Šiandien žmogui prasilaivinti, nemažai pasimokyti yra galima. Knygų turim prirašytų visose mokslo šakose. Mokslis knygų rašytojai, kaip pirmiau, taip ir dabar, yra pigiai apmokami. Gerai apmokami rašytojai tik tie, kurie rašo pasakas. Nes ta šlamštą perka minia kuri turi laiko skaityti. Vienok pasakų knygą perskaitęs niekas nieko neišmoko.

Paimkime Karoliaus Markso parašytą Kapitalą. Yra atlikta didelis darbas. Jis tokį darbą atliko delto, kad netingėjo dirbti. Ar daug mes rasim darbininkų, kurie skaito Markso Kapitalą. Neskaito nė vienas delto, kad tingi — kad jį skaitant reikia protauti.

Jeigu žmogus, kaip katė bijodama sušlapinti negauna žuvi, nebijojo darbo, t. y. mokytis, šių dienų draugija būtų daug geresnė. Ar daug mes rasim darbininkų ant jų pačių susirinkimų? Ar daug rasim darbininkų susiorganizavusių, susitvėrusių knygynus ir nors vieną sykį į savaitę suėjusių į savo susirinkimus ir svarstančius savo reikalus? Rasim visai mažą dalelę.

Periander, Carinrijos tyronas, kuris gyveno arti trys tukstančiai metų atgal, buvo laikomas Graikijoj už protingą žmogų. Jis sakė: „Niekio nėra negalimo industrijoj.“

Jeigu šių dienų kiekvienas žmogus pasistatytų sau už obalsį, kad nieko nėra negalimo pagerinime draugijos, tvarka būtų pagerinta ir nebūtų tokio chaoso šiandieninėj draugijoj, kokis yra dabar. Visas šių dienų mokslas susideda iš žmonių proto. Geriausi mokslis knygų rašytojai yra biedni. Parodykit man nors vieną milionierių parašiusį knygą apie geologiją ar astronomiją.

Žinom visi, kad lietuviai turėjo vieną didelį rašytoją Šerną. Jis parašė daug knygų delto, kad netingėjo dirbti. Šernui nerupėjo kiek gauti šerų ar bonų už savo darbą; jis rašė, nes žinojo, kad žinomoms reikia mokslo raštų. Šernas bus žinomas taip ilgai, kol lietuvių tauta gyvens. Jam statys ateitis paminklus.

Reikia jam užmokėti už darbą, kada jo kunas bus pavirtęs į dulkes. Šernas dirbo dėl žmonijos, deito turėjo numirt badu.

Ar daug mes rasim lietuvių, kurie būtų perskaitę Šerno raštus ir kad galėtų pasakyti kitam, kas tuose raštuose rašoma, apie ką kalbama ir kas yra aiškina ma? Vargiai rasime nors

mažą nuosimtį tokių lietuvių. Mažai yra tokių delto, kad bijo dirbti — mokyti iš Šerno knygų.

Vienok kiekvienas norėtų parašyti nors mažą straipsnį apie vertę Šerno raštų. O negali parašyti todėl, kad tingi mokyti, kaip katė negali gaut žuvų, nes bijo sušlapt kojas.

T. J. Kučinskis.

Domas Klausitis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Valstybės Taryba atlikusi savo šventąjį pareigą, vis dėlto, kartais darydavo didelių klaidų, žalingų jaunai Lietuvos valstybei. Pavyzdžiui, niekuo nepateisinamas yra Tarybos 1918 m. liepos mėn. nutarimas kviešti Lietuvos valstybės sostan Viutenburgo gercogą Urachą, pakrikštijus jį Mindaugiu II-ju Lietuvos karaliumi. Teisinamas, kad šisai nutarimas padarytas tam, kad išvengus Vokiečių projektuojamųjų unijų, kad Urachas buvo davęs pasižadėjimą respektuoti visas Lietuvos suvereniteto ir nepriklausomybės teises. Tačiau pažįstant kairiųjų Tarybos narių politinį nusistatymą sunku tam patikėti.

Lietuvos politinė padėtis žymiai pagerėjo, kada Vokietijos kancleris gr. Hertlingas deklaravo Pabaltės valstyboms apsisprendimo teisę, o kitas kancleris — princas Maksas Budenietis pripažino Lietuvos Valstybės Tarybai ir jos sudarytai vyriausybei pilną laisvę tvarkyti kraštą. V. Tarybai beliko vyriausiasis uždavinys atlikti — paskelbti laikiną valstybės konstituciją, sudaryti vyriausybę, kuri sureguliuotų santykius su kitomis valstybėmis.

Pirmasai prie Lietuvos politikos vairo stoji prof. A. Voldemaras; jis vedamojoje savo politikoje, vis dėlto parodė griežto nusistatymo lietuvių tautos klausimu, t. y. tvirčiau reikė lietuvių pasiryžimą kovoti už tautos laisvę. Didelių laimėjimų negalima ir reikalauti, nes reikia neužmiršti, kaip tais laikais kitos valstybės žiūrėjo į Lietuvą, naujai susikuriančią valstybę, dar niekieno nepripažintą, niekam nežinomą. Kaip į Lietuvą tuomet žiūrėta, gana ryškiai nušviečia Paryžiaus taikos konferencija. Ten Lietuva kartais, stačiai ignoruojama buvo, taip sakant stumiama laukan iš konferencijos. Šioje konferencijoje ypatingai lenkai atsižymėjo savo piktomis šunybėmis.

Bet vis dėlto ir prof. Voldemarui galima padaryti rimtų priekaištų, butent jo padarytas klaidas, iš kurių Lietuva turėjo skaudžių pasekmių. Tačiau, kalbant apie bendrąją Lietuvos užsienių politiką ne teisinga būtų padarius priekaištų tik vienam prof. Voldemarui. Reikia tarti žodis apie visus Lietuvos politikos vairo. Todėl reikia padaryti nors trumpą Lie-

tuvos valstybės politikos apžvalgą kritikos žvilgsniu. Pirmasai, niekuo nepateisinamas žygis, padarytas prof. Voldemaro su baronu Šilingu, stačiai sakant pastatė Lietuvą ant bedugnės kranto. Prof. Voldemaras ir Šilingas yra padarę neapgalvotą žygi pradėdami derybas su lenkų aficeriu Gorko, kuris pasirodė dar gi neturėjo įgaliavimo savo vyriausybės panašioms deryboms vesti. Derybos ėjo 1918 m. gruodžio m. 19 ir 20 d. del įvedimo Lenkijos kariuomenės Lietuvon neva apsiginimui nuo bolševikų. Iš tikrųjų tai buta lenkų eilinė provokacija; jų turėta visai kiti išrovikavimai; nė manyte nemananta Lietuvai teikti bet kurios karo pagalbos. Tą geriausią įrodė tolimesnieji lenkų darbai. Bet lenkai gal turėjo pamato taip daryti; jie suprato, kad Lietuva atsiduoda jų globon ir prašo ateiti ir valdyti lietuvių Tautą. Štai ištrauka barono Šilingo pareiškimo, padaryto „Aukštajai Lenkų Vyriausybei“:

„Sveikiname nuosirdžiai pagalbą, pasiulytą mums mūsų pripažintos Lenkijos Respublikos, bet šią pagalbą galėtumėm priimti su sąlyga, kad Lenkijos Vyriausybė tuoju pripažintų nepriklausomą Lietuvos Valstybę su sostine Vilniū. Pripažįstame, kad del susidariusių aplinkybių savitarpio susitarimas ir bendras darbas abiejų Valstybių gali būti įvykintas tik tai paskirimo atstovybių keliu: Lenkų Vilniuje ir Lietuvių Varšavoje.“

Sitasai pareiškimas tvirtina, kad pirmoji Lietuvos vyriausybė su prof. Voldemaru priešaky sveikina nuosirdžiai lenkų pasiulytą „pagalbą“. Tai vienas lenkams pareiškimas pliusas. Antra, Lietuvos ministerių kabineto (kartu ir Tarybos) pareiškime matosi baimė, kad lenkai pasiulytą „pagalbą“ neatsiųstų. Lenkai kaip reikia išnaudojo šią lietuvių valdžios silpnę, tikriau sakant tragingą baimę. Ir štai vieton atsakymo į Voldemaro ir Šilingo pareiškimą, lenkai paskyrė savo komisarus į Lietuvos sritis: Vilniaus, Kauno, Suvalkų ir Gardino apygardas. Lenkų valdžios administracijos iš Varšavos buvo nuskirti pasiūsti valdininkai ir policija. Taip suprato lenkai Voldemaro kabineto „nuosirdžių sveikinimą“ teikiant „pagalbą“. Ir žinoma taip galvodami jie pasiulė Lietuvos vyriausybei savo

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

VISKAS IŠ KNYGŲ.

Manymams kad pasaulis — rojus, Kad žmonės ir žvėrys sutalkoj gyvena, Užtat ir aš laimės ieškojau, Tenai jos ugnį karštą kėrenas.

Tyslevas.

Stebuklinga buvo Nojaus arka su visokiais žvėrimis — mažais ir dideliais, kurie ramiai suėję į arką ir ramiai išėjo laukan iš jos.

Dešimt tukstančių kartų stebuklingesnis dalykas gera knyga — pav. tokią, kaip Pasaulinė Istorija. Iš tos knygos gali patirti praeitį, senovės laikus, pažinti didvyrius, kuriais ir šandien pasaulis didžiuojasi ir kriminalistus, kurių darbai svietas biauoris.

Žmonės toki, kaip kad Dr. J. Šliupas, susipažinę giliai su istorija, yra proto vyrai. Žinodami nuodugnai praeitį, gali atspėti ateitį. Nieko aiškesnio nėra, kaip istorija; nieko nėra lengviau suprantamo neigi įdomesnio, kaip istorija; nieko geresnio abelnam žmogui negali but, kaip skaitymas istorijos. Skaitykite geras knygas, o ypatingai stengkitės įsigyti visavietinę istoriją. Tėvynės Mylėtojų Draugija dabar išleidžia tą veikalą; prisidėkite prie draugijos — gausite knygą dovanai ir neapsakomai džiaugsitės.

Rusijoje buvo šimtas suviršum milijonų sutvėrimų nemonkančių rašyti nei skaityti, todėl carui buvo lengva juos valdyti; tenai žmonės buvo tamsybės vergijoj ir nieko nežinojo kas plačiam pasaulyje dedasi. O kuomet žmogus nieko nežino, tai menkai pas jį yra spėkų. Vaikas penkių metų amžiaus gali jodinėti ir valdyti arklį sveriantį daugiau tono delto, kad vaikas daugiau supranta negu arklis. Delto ir caras jodė ant šimto milijonų žmonių sprandų, kad jis vienas daugiau suprato už visus tuos milijonus kruvon sudėjus. Todėl ir Leninas su Trockiū juos nuvedė tokiu keliu, kokiū norėjo, kad juodu daugiau suprato už visus kitus kruvon sudėjus.

Šių dienų Rusijos valdonų troškimu išgelbėti Rusijos gyventojus iš tamsybės vergijos. Trockiū valdžia nori mokyti visus. Kareiviai kariuomenėje mokinami skaityti ir rašyti; paliusuojami iš kariškos tarnybos ir siunčiami namo mokyti šviesti savo brolius, seseris ir tėvus.

Šio straipsnio rašytojo tikslas yra priminti skaitytojams, kad nepraleistumėt progos mokintis. Kiekvieną valandėlę liuso laiko pašveskite skaitymams naudingų raštų, o jų dabar, kad ir lietuvių kalboje, jau nestokuoja.

Ką musų tėvai veikė viskas yra užrašyta. Ką mes veikiam ir užrašoma ir bus skaitoma ateinančių gentkartėjų. Knyga yra proto sandėlis, kurin sukraunamos prityrusio gyvenimą žmogaus mintys.

Laikas pinigais, kaip sako vertelgos, bet daugeliui žmonių laiko pirkti nereikia; o ypatingai toki žmonės turi liuso laiko, kurie mažai knygų skaito. Taigi tokiems žmonėms laiko pirkti nereikia, nes jie praleidžia jį dovanai negaudami nieko. Taigi tą neperkamąjį ir neapmokamąjį musų laiką pašveskime gerų knygų skaitymui, o po nekuriam laikui, kuomet mes tą proto sandėlį iš knygos perkelsime į savo protą, tuomet ir musų laikas bus vertas pinigų.

Meskime tą seną netikusį ir savo dienas atgyvenusį paprotį, kur budavo sakoma: „Bene iš mokslo duoną valgysi?“

Matome, kad šandien tos patarlės niekur pritaikinti negalima; šandien gyvenimas eina kitokia vaga. Šandien kiekvienam yra aišku, kad be mokslo žmogus, tai kaip girioj pametęs kelią: visą amžių bastysiesi ir vis atsimušį į nepasiekimų medį, nes gudresnis užims pirmąsias vietas. O tu, be moksli, netik ką neturėsi lengvesnės vietos, bet ir prie pačios draugijos nepritiksi. Jei neapsišvietęs, neapsiskaitęs ir socialiam gyvenime sau vietas neatrasi, nes tu apsišvietusių žmonių kalbos nei jų minčių nesuprasi.

Viskas yra rašoma į knygą ir delto viską galima gauti iš knygos. Delto nepraleisk mažiausios progos, semk viską kas yra parašyta. O ypatingai skaityk visavietinės istorijos raštus.

„broliškąją“ prie lietuvių gimstančiai mūsų valstybei tautos „simpatiją“.

Taip susidarius Lietuvos politinei situacijai nesnaudė ir kiti musų priešai: vietos dvarponiai — tituluotieji „dvorianai“, bolševikai ir kiti. Vokiečių imperalistai, tuomet viešpatavę Lietuvoje ne geriau pasielgė. Pavyzdžiui išėdami iš Lietuvos krašto visus ginklus turėjo atiduoti lietuviams. Tačiau, vokiečiai elgėsi priešingai: apšėdami musų kraštą jie atidavė savo ginklus lenkam. Aišku, jog ir čia lenkų nemaža pasidarbuota: jie įtikino vokiečius, kad lietuvių esą lenkų globojama tauta, kad ir pati toji Lietuva priklausanti Lenkijai. Ir šiaip jau okupacijos valdžia neigė Lietuvos valdžią. Tuo tarpu lenkam visada ir visur buvo teikiama pagalbos. Delto vokiečiai ant kiekvieno žingsnio darė Lietuvos valdžiai didžiųjų kliūčių pačios valstybės kurimui. Kad at-

gimstančiai mūsų valstybei grėšė didžiausias pavojus, vokiečių kariuomenės vadas generolas Ludendorfas demonstraciyvai derėjosi su lenkais del atidavimo Vilniaus Lenkijai už kompromisus Poznanėje ar Silezijoje. Tuomet Lietuvos vyriausybės protestai nieko nepadėjo.

Prasidėjus Taikos Konferencijai Paryžiuje į tą Konferenciją išvyko ir Lietuvos delegacija su prof. Voldemaru priešaky. Tuomet ministeriu pirmiminku stoji M. Sleževičius; jis tada stovėjo ir prie Lietuvos politikos vairo. Delegacijos uždaviniai Taikos Konferencijoje buvo šie: atskirti Lietuvą nuo kitų valstybių nepriklausomą ir savarankišką ir gauti paramos pirmiems valstybės reikams aprupinti. Beabejojai milžiniškai sunkius uždavinius musų delegacija buvo pasiėmusi.

(Daugiau bus)

Berchtesgadeno Alpėse

Majoro Petro Rusecko.

(Tąsa)

Jei eidavo nuo Šimonių, miestelio miškais apsisupusio, ir Šepetos pelkė didžioji jiedviem kelią pastodavo — išibėgėję peršokdavo ją, jei atsilankydavo nuo Panemunėlio — ir visus vilkus iš Notigalos klampingos ažuolais, skrobtais, pušimis išratomis bemosikuodami juokaudami staugiančius išvaikydavo, miškais piktuosius nuvydavo, o Maškėnų kalną, ką savo galva virš visų miškų žiuri, jei jiems ans ant kelio pasitaikydavo, kaip mažą kupstą peržengdavo.

Jei pereidavo pro šalį — tai savais keliais neklausiami ir nueidavo, ir vėl ilgai žmonės jų nematydavo — net pasiligidavo. Tik kartais iš užu kelių mylių jų griasmingas juokas atgriausdavo, jų balsai atdundavo — milžinai šalimais kažkur pereidavo.

Jei ateidavo pavargę — susėdavo prieš priešais ant kalnų abipus Lavėnos upės ir gražiai šnekučiuodavos, išsėdavo.

Nenusiskūsdavo jais niekas, nes laimė jų žygius lydėdavo: gera tada buvo Lietuvoje ir ramu, o kai milžiniai pereidavo, tai laukai dera, aruodai pilni, žmonės tarp savęs nesipyksta.

Ir atsitiko taip, kad vyresnysis, kaip tik pro Kupiškį jiedviem einant, susirgo ir mirė. Jaunesnysis gaudžiai savo brolią apaverkė, pašarvojo, ir iškasęs gilia duobę juo savo vyresnįjį palaidojo. Palaidojęs virš jo kapo aukštą pilikalnį supylė, kuri nenusimanantieji žmonės dažnai šandien švedkalniu vadina.

Sunkiai atsiduses išėjo brolis, broli palaidojęs. Išėjo ir jau daugiau niekad jojo kupiškėnai nebmatė ir nebgirdėjo. Sako tolimuos tankiuos miškuos apsigyvenę ir laukiąs, kada vėl galės tarp žmonių lankytis, naujoms pasakoms metmenis mesti.

Gi kai jis ims mūs krašte lankytis — laukai dvigubai derės, miškuos žvėrių gerųjų dvigubai padaugės, žmonių vargai, bėdos laukais, vėjais nueis, žmonės nebsibylinės, meilė, taikoj gyvenės.

Tokia yra mūs milžinų pasaka, taip joje atspindi mūs tautos dvasia, siela. Ir atrodo man ta siela šveną, ramų mylinti. Nematau aš joje Bavarių kalnų pasakų žiaurumo, neatspindi joje ir Kaukazo tautų dvasios ugnis, ką peiliais ar stulgiais plieniniais švitruoja, ne žeri liepsnomis iki debesų juodųjų, ne garbina vien pajėgos galingosios, bet protu šaltuoju gyvena, bet širdžia tyrąja myli.

12. LAVINOMS TRENKSMINGOMS BEUŽAUJANT.

Sniegas akis kerta, drėgnos šaltos miglos kalnus dengia, vėjas uolų plyšiuose tai vilkų gerklėmis staugia, tai kudikiu graudžiai verkia, tai kalnų dainos niuniuoja, tai padauža švilpauja.

Šalta, drėgna, sniego gilū! Nokajus susikuprinęs, savo kirveliu pasiremdamas pirmutinis viešbutin dulina, gilame sniege tarp uolų klaidžioja, slydinėja, mes jojo pėdomis sekame.

Kelionė žemyn iki viešbučio tęsiasi lygiai pusė to, ką kelionė aukštyn: per pusę valandos jau buvom viešbutyje ir trepsėdami kratėm sniegą nuo savo kojų.

Kertėje kukliai sėdėjo musų dar labiau nevykusieji negu sekėjai. Jinai šypsodamos, lyg besiteisindama porą kartų į mus pažvelgė, jįsai gi jau nebevyniojo virvių, vis naujaip jų nebedėstė, tik ramiai besėdėdamas, žvairomis žvalgėsi.

Užkandę, sušilę, ir pasirašę didelėj viešbučio svečių knygoj šiais metais iš cildės, rodos, jau virš per devynis tukstančius, prisipirkę Vaemano viršumių vaizdų ir gražiai atsisveikinę iškeliavom atgal, vėl tuo pačiu keliu.

Ir vėl tie patys telefono stulpai, tos pačios uolos, tie patys netolimo miglų apsiausto akiračio vaizdai. Tik sniego du ar gal trys kartai giliau, tik pusnys vietomis didesnės, daug sunkiau kelias apčiuopiamas.

— Greit pradės lavinos kristi, — ramiai tarė Nokajus. — Bet jos turi savus kelius, — pridurė kiek patylėjęs.

Kalba užėjo apie lavinas. Daug sniego prisnigus, saulei kalnus kiek pašildžius, sniegas didžiausiu trenksmu nuo kalnų ima sliužti. Kalnai nuolatos jų trenksmais aidėja.

Mes vos spėjam Nokajaus sekti. Taip ir ritosi žemyn, lyg kaž kur skubėdamas, ar nuo kaž ko bėgdamas. Kelis kartus mes jį šaukėm palaukti, kelis kartus jis pats sustodavo, mudviejų belaukdamas.

Ir mintys ir kalba nejuociomis vis grįždavo prie lavinų, prie įvairių jų dėliai atsitikimų. Dairydamiems kiek ukanos leido, mudu sprendėme kuria vieta lavinos gali kristi, kur ne, kaip ir po kokia uola spėjus atsistoti, galėtum nuo jų išsigelbėti ir tt.

Dar neprieinant Stirmos tako, Nokajus mostelėjęs ranka, staiga grįžo keliolika žingsnių atgal ir griežtai pasuko dešinėn. Tai paliko viešą, taip sakant oficialų, nuo staigių pavojų apsaugotą kelią ir pasuko į kalnų vadovų sunkesni ir pavojingesni, bet už tai trumpesni kelią, kuriuo vakar ėjom. Vieną akies mirksni maneje buvo noras pasipriešinti ir neiti šandien — lavinų dieną — šiuo pavojingu keliu, tačiau ir vėl pasitikejimas Nokajui ir kaž koks neaiškus, vos jaučiamas pavojų, didelių susijaudinimų ilgėsis nugalėjo ir... nieko netariu. Patylėję gi kiek mudu tarėme:

— Didelis čia daiktas eiti visų išmin-džiotais takais, kur jokio pavojaus nėra!

Mano draugas vis dar skundėsi akis skaudant, bet jau mažiau, nors jo akys vis dar buvo lygiai raudonos ir užtinusios. Gal mažiau skaudėjo todėl, kad čia sniegas buvo mažiau žvilgantį, dažniau pasitaikydavo plikašonių uolų, į kurias bežiurint, akys atsilėdavo.

Besileidžiant žemyn, vis jautei, kad eini į šiltesnes sritis, į vis šiltesni, švelnesni orą. Ypač tai pajutum, kai peržengėm šios dienos ledo, t. y. 2,000 metrų liniją. Šalta, šalčiu alsuojanti pusnėmis besisvaidanti žiema jau pasiliko užpakalyje. Jautėsi, lyg einama į kaž kokį tolimą pavasarį arba dar tolimesnę vasarą, nors vis dar be paliovos snigo ir tankus drėgnas rukas mus siautė, dažnai lyg kiaurai ligi kaulų mus perskriodamas.

Jau ir Stirmos tako uolos, ir siaurus į tą taką vartai, lyg atsiskleidusi anga į kaž kokį kitą pasaulį. Žiurint į tuos uolų vartus man prisiminė paveikslai iš Dantės pragaro. Rodėsi, kad štai kur nors ant uolos pamatysiu užrašą:

„Čia įeidami nustokite vilties“.

Valandžiukei sustojom ant iškyšulio ir žvilgsterėjom gilion bedugnėn, tikron prarajom. Ten, tolimoj gilumoje, kaip tik po kojomis vos matomas miglose žaliavo savo pusiau apsnigtomis viršūnėmis, lyg pražilstantis spygliamiškis. Šičia gi, šioj aukštumoje buvo vien sniego ir netvargin-gai suverstų uolų valstybė.

Ir bestovint šioj aukštumoje, į uolą, tartum tos mūs mergaitės skaisčiasielės, atsirėmęs berymodamas, kaž kur tolimoj užgirdau lyg traukinį užiant. Nustebeš kreipiausi į Nokajų, klausdamas, iš kur čia gali girdėtis traukinio užimas, bet šis ramiai atsakė:

— Lavina.

Lavina! Ir kaž koks keistas pirmiau, rodos, niekad nejaustas šurpulis kuną perėjo. Ir juntu visą tą kaž kur toli kalnu šliaužiančią galybę, visą tą sunkią sniego ir uolų masę ir nepaprastą žingeidumas mane pagauna, ima noras butinai tą galybę išarti pamatyti ir užgirsti. Ten gi toli ji ošia, užia, lyg siauru miško ruožu viesula eina, lyg senovės lietuvių aitvarai ar slibinai guotu didžiujų skrenda, ugnimis žeria. Ir nežinomam Likimo dievui meldžiuos, kad suužtų, kad supoškėtų čia pat mums po kojomis, kol dar šioj viršūnėj stovim, ir uolomis kunkuliuodama, akmenimis, sniego kamuoliais didžiausiais besiversdama, bedugnėj dingtu, nurimtu.

Bet neišklausė maneš Likimo dievas nežinomasai ir nepajudino uolų, akmenų didžiųjų, ir nenuvertė sniego kamuoliais didžiaisiais lavinos niekad mano neregėtos.

Susidominę, lyg tolimos lavinos garsais, suelektrizuoti, be paliovos apie lavinas bešnekėdami, atsargiai sniego lazdomis beieškodami, kur koją pastatyti, o prieš pastatant dar koją mėgindami ar tvirtai, ar ištikimai akmuo laikosi, pamažėli leidomės virš Stirmos tako žemyn.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

SLA. 2-ro APSKRIO KUOPŲ DELEGATAMS.

SLA. 2-ro apskr. suvažiavimas atsibus 21 d. rugsėjo, Palmer Park svetainėje, Rose-land, Ill. Tai bus suvažiavimas, kuris turės išdirbti planus šios žiemos sezono darbuotei. Kitaip sakant, turėsime surasti budus ir priemones, kaip pasiekti lietuvių darbininkus, kurie dar nėra mūsų organizacijos nariais.

Reikia stebėtis, kad randasi lietuvių, kurie sakosi dar nėra girdėję apie SLA. Del tokios padėties 2 apskr. ir yra paskelbęs vaju. Bet vien paskefimo neužtenka. Mes turime rūpintis, kad vaju ant tiek būtų pasekmingas, kad ne tik visi išgirstų apie mūsų organizaciją, bet ir prisirašytų prie SLA.

Sitokiems tikslams ir apskričiai yra tveriami ir juo daugiau kp. priklauso prie apskričio, juo geriausias. Tik negerai, kad kp. delegatai į suvažiavimą atvažiuoja tik kaip į svečius ir jokio darbo dirbti neapsiima, arba apsiėmę nepildo. Tai yra labai peiktinas apsiėmimas. To neturėtų būti, nes tas puldo mūsų organizacijos vardą. Apsileidimų mūsų apskrityje yra ir tas bus raportuota suvažiavime. Apsieimusių delegatų nariai turėtų atminti, kad kp. juos rinko del pasidarbavimo apskričio ir S. L. A. gerovės. Su tokia minčia delegatai suvažiavę galės daug ką nuveikti.

Antras dalykas: neužtenka vien suvažiuoti, nutarti ir išsiskirstyti. Svarbiausia yra nutarimus gyvenimam vykdyti. Apskričio tarimus negali vien valdyba išpildyti. Apskričio valdyba kuopoms pagelbėti daug ką gali, bet be tos kp. pritarimo, kurioj apylinkėj kp. yra, veikimas negali but pasekmingas. Apskričio veikimui reikia visų kp. pritarimo.

Aš kviečiu visų kuopų delegatus atvažiuoti su energija, pasiryžimu darbuotis ir tuomet mūsų suvažiavimas duos geras vaisius.

Vajaus klausimas, maršruto klausimas, jaunuolių organizavimo klausimas ir daug kitų dalykų turės but apkalbėta ir gyvenimam įvykdyta.

M. Bacevičius,
SLA. 2 apskr. pirm.

PADEKA.

Šiuo reiškiamą gili padėka SLA. už auką Korporacijos „Neo-Lithuania“ vardu lietuvių studentų bendrabučio reikalams.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 33-čias ir 6-tas Dvimetinis Seimas, susirinkęs š. m. birželio mėn., Wilkes Barre, Pa., mums prašant teikė mecenatiškai paremti kultūriniai atgijancios laisvoji tėvynėj mokslievių vieną opiausiąjų šių dienų reikalų. Garbė Seimui kilniai skirsimas gausią auką! Tegyvuoja ilgas metas SLA. organizacija ir jos nariai!

V. Banaitis,
L. S. T. Korp-jos „Neo-Lithuania“ Igaliojinis.

(antspauda).

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

11 kp., Waterbury, Conn. Rugg. 24 d., 1924 m., SLA. 11-ta kuopa buvo parengęs pikniką. Reikia pasakyti, kad piknikas pavyko gerai, žmonių prisirinko pusėtinai burelis, net iš kitų miestelių matėsi. Bet mūsų 11-tos kuopos narių matėsi labai mažai. Nekurie nariai buvo pasizadėję dirbti piknike,

bet nei į pikniką visai neatėjo ir pikniko rengėjai negalėjo prisiprašyti padirbėti kuopos narių buvusių piknike — prisėjo prašyti pašalinių žmonių. Tai labai nariams gėda, kad susirinkime prisizadate dirbti, o paskiau visai nei į pikniką neateinate. Žinote, kad vienas žmogus negali už visus darbu atlikti. Reikia visiems dirbti, tai tiktai tada turėsime geras pasekmes.

Nuo šio pikniko liks keletas dolerių, bet butų likę didžiausią, jeigu butų buvę užtektinai darbininkų, nes dabar nebuvo galima jokiū būdu tinkamai apsidirbti, kad tas darbas duotų užtektinai pelno. Taigi broliai, 11-tos kuopos nariai, kitu kartu nebukite tinginiai. Kaip bus kokis parengimas, stokime visi kaip vienas į darbą, o tada turėsime geras pasekmes.

Taipgi visi nariai nepamirškite lankyti į kuopos susirinkimus, kurie įvyksta pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 775 Bank St., J. Laskevičiaus name, 7 val. vakare. Taipgi kiekvienas pasistengkite atvesti po vieną naują narį ir išpildykite mūsų gerbiamo Prezidento S. Gegužio prašymą, kad kožnas turime prirašyti nors po vieną naują narį į metus. Taipgi pasistengkite tai padaryti artimiausiam kuopos susirinkime.

J. Strižauskas.

86 kp., Pittsburgh, Pa.

Pranešimas kuopos nariams. SLA. 86 kp. suvažiavimas įvyks rugsėjo 1 d., 1924 m., Sunų Lietuvos salėje, 1 val. po valdyba išpildyti. Apskričio valdyba kuopoms pagelbėti daug ką gali, bet be tos kp. pritarimo, kurioj apylinkėj kp. yra, veikimas negali but pasekmingas. Apskričio veikimui reikia visų kp. pritarimo.

Ant galo dabar sekr. išvažiavo į Chicago ant visados. Tvarkos jokios kuopoje nėra pasidėkavojant kuopos valdybai. Aš kiek galėdamas siunčiu narių mokesčius į Centrą, kurie man priduoda ir ligonių blankas tvarkau kiek galiu, o tuo pačiu sykiu aš pats: i nieko negaliu veikti, nes delei susižeidimo jau trečias mėnuo kaip neaučiu, kad turiu dešinę ranką. Todel kuopos nariai pribukite į susirinkimą ir sutvarkykite kuopos valdybą ir kuopos reikalus.

J. K. Mažukna,
SLA. 86 kp. ižd.

57 kp., Worcester, Mass.

Kadangi visur yra rašoma bei kalbama, kad mūsų kuopoje nėra geros tvarkos bei veikimo, todel aš ir norėčiau tarti žodį mūsų kuopos visiems nariams. Jeigu mes pageidaujame, kad pas mus butų gera tvarka ir veikimas delei mūsų brangios organizacijos — SLA. 57 kuopos, tai pirmiausiai mūsų visų yra pareiga lankyti mūsų kuopos visus susirinkimus ir žinoti kas yra veikiamą, tai tada mes atliksime savo pirmą pareigą. Antra mūsų pareiga, tai kiekvienam tapti veiklur nariu ir su atsidavimu dirbti čei SLA. labo, kalbant naujus narius, dalyvaujant mūsų kuopos visuose parengimuose. Žodžių, dirbti viską, kas tik yra galima ir nelaukti, kad kas kitas arba vienas komitetas dirbtų, nes vienas žmogus tai yra vienutis, nežiurint kas jis nebutų — pirmininkas ar organizatorius.

Bet pas mus yra kaip tik priešingai. Mūsų kuopos susi-

rinkimai neskaityngi. Jeigu dar jaučiam kokį triukšmą, tai visi mylėdami parėkti susirenkam, o kuomet viskas ramu, tai salė beveik tuščia. Parengimai taip pat nebuna skaityngi. Taip draugai negerai! Mes atmintim, kad prieš mus stovi didelis darbas ateinantį žiemos sezoną, nes mūsų kuopa yra prastam finansiniam stovy. Mes turime knygną, kuris reikalauja daug pinigų jo palaikimui. Mes turime išmokėti valdybai algas, tadel, man rodo, kad mes turime uždirbti mažiausiai tukstantų dolerių. Todel jeigu mes matome tokį darbą prieš mus, tai turim subrusti prie darbo ir negalima laukti, kad Jonas ar Jokubas dirbtų. Čia reikalas mūsų visų ir kuomet visi suremsime peytį ir petį ir pastumsime mūsų kuopos reikalus į priešakį, tai vienu užsimojimu daug ką galėsime nuveikti. Mums butų sarmata, jei tokia didelė kuopa pasirodytų puolanti žemyn. Dabar turime virš 700 narių, bet jeigu mes panorėsim, tai vienu metu bėgyje turėsim 1,400 narių. Aš manau, kad vienas naujas narys gauti visai mažas daiktas ir aš prašyčia kiekvieno nario prikabinoti vieną savo pažįstamą prie SLA. 57 kp. Jeigu jūs „visi tą padarysite, aš prikalsiu 20 naujų narių. Todel visi į darbą, kad mes pasirodytume darbais, o ne vien progos norėčiau atkreipti dėmesį į tu narių, kurie myli labai daug rašyti į „Tėvynę“, persitatydami save dideliais patriotais, dirbančiais del SLA. labo. Ypatinai p. Kriaučialis arba kurie rašo pasislėpę slapyvardžiais, taip Papilių Juozukas. Arba kurie rašinėja pašalinėje spaudoje, kaip žvalgas myli rašyti į „Laisvę“ ir kiti. Atmintim kad vieni ant kitų užsipuldinėjimus rašinėdami nieko geru kuopai neduodate ir tik be reikalingai narius erzinate. Visus kuopos reikalus galima jos susirinkimuose išspręsti, be nešimo tų barnių ir vaidų į spaudą. Draugai, neužsigaukite, bet aš turiu pasakyti teisybę ir parodysiu faktus. Jeigu jumi butų rupėję SLA. 57 kp. reikalai, tai jūs butute nevažiavę 3 d. rugpiučio į Tarybos pikniką, nes tą pačią dieną buvo piknikas ir SLA. 57 kp. L. A. B. darže, kurį visi gerai žinojote, nes tą pačią dieną buvo kuopos susirinkimas ir jūs visi buvote susirinkime ir pirmininkas pranešė, kad mūsų kuopos yra surengtas piknikas. Bet jūs visas burys tiesiog iš susirinkimo nuvažiavot į L. D. Tarybos pikniką, o ne į 57 kuopos.

Nemanykite, kad aš noriu pasigirti, kad man nerupi kitos organizacijos, nes aš priklausau prie 5 skirtingų draugijų, bet kada SLA. parengimai ar susirinkimai, tąsą aš Susivienijimo reikalus pirmon vieton statau, o ne kitų draugijų. Taigi jeigu mes norim geros tvarkos ir pasekmingo veikimo, tai turime pildyti savo pareigas ir tadel aš prašau jūs visų užmiršti visus nesuspriatus ir imtis už darbo. Aš iš savo pusės stengsiuos palaikyti kuogeriausiai tvarką ir dirbti kiek tik išgalėsiu.

J. Skliutas,
SLA. 57 kp. pirm.

129 kp., Chicago, Ill.

Kuopa turėjo išvažiavimą rugpiučio 24 dieną į Beverly Hills parką. Iš priežasties taip lietingos vasaros Chicago apylinkėse nepaprastai daug priviso uodų, kurių negalima ir apsiiekti. Tai ir šiame piknike žmonės rinko drėgną kurą degino ir darė kuodaugiasia-

dumų, kad tik apsigint nuo uodų.

Nors publika rinkos labai neskaityngai, bet tą dieną čia buvo rengiama išvažiavimas ir kitų lietuviškų organizacijų. Pirmą vietą užėmė L. S. S. VIII rajonas. Taipgi tos pačios ypaties vadovauja ir L. S. J. ir L. D. L. D. Čionai kalbėjo p. K. Augustinavičius ir p. J. Čeponis, kurie paaiškino publikai apie politinį ir ekonominį šašies stovį ir kulturingumą. Buvo malonu jų paklausyt. Tik gaila, kad nepribuvo žadetas gabiausias Čikagos kalbėtojas p. Grigaitis.

Po to užėmė vietą 129 kuopa. Organizatorius ir išvažiavimo rengėjas p. Gedgaudas perstatė 129 kp. kalbėti p. Andriulį, kuris trumpai, bet interetingai perbėgo SLA. istoriją kuopos reikalus į priešakį, tai vienu užsimojimu daug ką galėsime nuveikti. Mums butų sarmata, jei tokia didelė kuopa pasirodytų puolanti žemyn. Dabar turime virš 700 narių, bet jeigu mes panorėsim, tai vienu metu bėgyje turėsim 1,400 narių. Aš manau, kad vienas naujas narys gauti visai mažas daiktas ir aš prašyčia kiekvieno nario prikabinoti vieną savo pažįstamą prie SLA. 57 kp. Jeigu jūs „visi tą padarysite, aš prikalsiu 20 naujų narių. Todel visi į darbą, kad mes pasirodytume darbais, o ne vien progos norėčiau atkreipti dėmesį į tu narių, kurie myli labai daug rašyti į „Tėvynę“, persitatydami save dideliais patriotais, dirbančiais del SLA. labo. Ypatinai p. Kriaučialis arba kurie rašo pasislėpę slapyvardžiais, taip Papilių Juozukas. Arba kurie rašinėja pašalinėje spaudoje, kaip žvalgas myli rašyti į „Laisvę“ ir kiti. Atmintim kad vieni ant kitų užsipuldinėjimus rašinėdami nieko geru kuopai neduodate ir tik be reikalingai narius erzinate. Visus kuopos reikalus galima jos susirinkimuose išspręsti, be nešimo tų barnių ir vaidų į spaudą. Draugai, neužsigaukite, bet aš turiu pasakyti teisybę ir parodysiu faktus. Jeigu jumi butų rupėję SLA. 57 kp. reikalai, tai jūs butute nevažiavę 3 d. rugpiučio į Tarybos pikniką, nes tą pačią dieną buvo piknikas ir SLA. 57 kp. L. A. B. darže, kurį visi gerai žinojote, nes tą pačią dieną buvo kuopos susirinkimas ir jūs visi buvote susirinkime ir pirmininkas pranešė, kad mūsų kuopos yra surengtas piknikas. Bet jūs visas burys tiesiog iš susirinkimo nuvažiavot į L. D. Tarybos pikniką, o ne į 57 kuopos.

Nemanykite, kad aš noriu pasigirti, kad man nerupi kitos organizacijos, nes aš priklausau prie 5 skirtingų draugijų, bet kada SLA. parengimai ar susirinkimai, tąsą aš Susivienijimo reikalus pirmon vieton statau, o ne kitų draugijų. Taigi jeigu mes norim geros tvarkos ir pasekmingo veikimo, tai turime pildyti savo pareigas ir tadel aš prašau jūs visų užmiršti visus nesuspriatus ir imtis už darbo. Aš iš savo pusės stengsiuos palaikyti kuogeriausiai tvarką ir dirbti kiek tik išgalėsiu.

J. Skliutas,
SLA. 57 kp. pirm.

129 kp., Chicago, Ill.

Kuopa turėjo išvažiavimą rugpiučio 24 dieną į Beverly Hills parką. Iš priežasties taip lietingos vasaros Chicago apylinkėse nepaprastai daug priviso uodų, kurių negalima ir apsiiekti. Tai ir šiame piknike žmonės rinko drėgną kurą degino ir darė kuodaugiasia-

tas komitetas, beruošdamas konstituciją, parupino ir draugijai vardą: „Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija“. Ir štai SLA. 106 kp. pasijunta, jog jos tarpe išdygo nauja draugija visai nejuočioms, kuri pradėjo vesti savo atskiras knygas su pradžia 1922 metų. 106 kp. nariai, nieko blogo nemanydami, visai nesipriešino tam. Ta draugija prisitaikė ir prie izdo. Kaip čia tų lietuvių nelabai kiek yra, tai buvo manyta, kad gal bus galima sugyventi visiems broliškai ir su laiku gal bus galima L. S. ir D. D. nariai prirašyti prie SLA., kuomet jie apsižais su SLA. tikslais. Vienok išėjo kaip, uk priešingai.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija, matydama, jog po 106 kp. čarteriu yra jau sutauptytas izdas apie iš \$838.25, tada su pradžia šių metų ši draugija paskelbė narių gavimo vajų, neimdama įstojimo mokes ties. Kuomet jau suorganizavo apie 40 narių, tada gudruoliai padavė sumanytą 106 kp., jog jie šaukia specialį susirinkimą rugpiučio 23 d. del visiško atsiskyrimo nuo 106 kp. Matai vaikas savo motinai pasakė ačiu, kad mane išaugina, nes dabar jau aš ir be tavęs galiu gyventi. Taip šiuom kartu L. S. ir D. D. pasielgė su 106 kp., kuri davė progos susiorganizuoti per 106 kp. narių apsilaidimą.

Žinoma, 106 kp. nieko blogo nemanydama ir sušaukė specialį susirinkimą, manydama, kaip visuomet draugiškai sugyveno. Taip ir dabar draugiškai persiskirs, padalydami izdą sulig knygu kiek kuriai pusei priklausu. Vienok L. S. ir D. D. nariai visai kitaip manė. Jų buvo sumanyta atsiskirti ir visą izdą pasiimti ir jų čia buvo gana gudriai prisirengta — net ir 106 kp. 5 narius prikabino palaikyti jų pusę, sakydami, jog 106 kp. izdo visai nereikia. Taip ir padarė: nubalsavo 23 balsais prieš vieną balsą, jog 106 kp. duoti jos sutauptyto izdo per 8 metus tik \$25. Girdi, mūsų čia yra didžiama ir mes galim padaryti viską, ką norim, nežiurint kam tas izdas faktinai priklausu. Keturi nariai susilaikė nuo balsavimo, nes turbūt permatė didelę skriaudą 106 kp., nors ir nepripratę prie jos. Nekurie sugulėdami prie jos. Nekurie 106 kp. nariai protestavo prieš tokį begėdišką nutarimą, bet į tai niekas domės nekreipė. Atsiskyriųjų vadas K. Šokeiis, kuris yra SLA. nariu, izdo užgrobėjęs dar gerai padaršino nerekia, nes jos nariai gauda pašalpą iš Centro ir jis gerai žinaš, jog Centras neturįs jokių teisių pagelbėti 106 kp. gauti izdą. Tai mat kaip atsilaikoma bei padėkoja L. S. ir D. D. 106 kp. leidimą po jos čarteriu organizuotis ir už sutauptytą jos izdą per 8 metus, rengdama įvairius parengimus. Šitas įvykis lai buna pamoka ir kitoms SLA. kuopoms, kad toki nemalonus įvykiai daugiau mūsų organizacijoj nepasikartotų.

J. Kamendulis,
129 kp. Korespondentas.

106 kp., San Francisco, Cal.

SLA. 106 kp. jau gyvuoja nuo sausio mėn., 1916 metų. Čia tenka pažymėti bent keletas tokių faktų, kurie gali buti pasarga ir kitoms SLA. kuopoms. Kaip minėjau 106 kuopa susitvėrė sauso mėnesį, 1916 metais. Nors ji niekuomet nariais nebuvo skaityngi, vienok jai sekėsi gyvuoti neblogai. Iš karto, kai tik kuopa susitvėrė, nariai mokėjo po 25c. kuopos reikalams. Kuomet izde sutaupė jau kelis šimtus dolerių, tada pasidarė savitarpinį pašalpos fondą ir priklausotų nekurie nariai tik prie kuopos, į Centrą visai neprigulėdami, ir mokėdami po 50c. mėnesinių duoklių ir gaudami po 5 dol. savaitėj ligoje pašalpos per 6 savaitių laiką. Viskas taip buvo vedama iki 1921 metų birželio mėnesio. Viskas buvo vedama tik SLA. 106 kp. knygoje ir jau tuo tarpu kuopa turėjo izde sutaupinus 759 dol. su centais. Tada tie nariai, kurie nepriklausė prie Centro, o tik prie kuopos pašalpinio fondo, užsimanė pakelti pašalpą iki 7 dol. savaitėj per 9 savaites ir per 10 savaitių po \$3.50 ir pominėtinės \$50 iš izdo, nes jau pasirodė, jog izdas yra gana turtingas.

Kada šita permaina įvyko, tada nekurie nariai pradėjo kalbėti ir apie atskirą konstituciją, tikrindami, kad nariai prigulinti tik prie kuopos turi turėti ką nors, kad jie žinotų prie ko priguli. Išrenka komitetą konstitucijai paruošti ir

yra tokių narių, kurie kažin del kokių išrokavimų sutiko atiduoti 106 kp. izdą L. S. ir D. D. Nors jie yra 106 kp. nariais, vienok šiame atsitikime, kuomet 106 kp. yra skriaudžiama, jie agitavo ir patys balsavo už atidavimą kuopos izdo svetimiems. Šitai pasielgusiais nariais yra sekami: Mikas Jalonis, Petras Šliupstikas, Petras Degutis ir Degutienė ir K. Šokelis nebalsovo, bet jis iškirto gerą šposą prieš 106 kp. reikalus, pasirodydamas atviru jos priešu. Lai buna žinoma visiems SLA. nariams, kokių narių mūsų tarpe randasi.

Ant galo norisi pridurti ir tas faktas, kuris parodo, kad čia kalbamas izdas sutaupytas SLA. 106 kp., kad vien 1921 m. 106 kuopa parengė keturias pramogas, kurios davė pelno \$233.55. Ir kadangi visi parengimai buvo rengiami SLA. 106 kp. nariu ir jos narių pasidarbavimu, tai ir parodo, kad 106 kp. sutaupė tuos pinigus, kuriuos šiandien pašaliniai žmonės nori užgriebti ir jiems gelbsti net patys SLA. nariai. Taigi 106 kp. nariai, kurie čia seniaus gyveno ir kuopoje dirbo, mokėjo izdą sutauptyt, bet nemokėjo jo apsaugoti, nes prikale toki elementą prie to izdo, kuris abelnai niekina SLA. organizaciją ir nenori joje prigulėti. Ant galo, L. S. ir D. D. knygos parodo, kad ji gyvuoja tik nuo 1922 metų ir per tą laiką izdas nepaauogo nei vienu šimtu dolerių. Tai tokia istorija yra su mūsų kuopos izdu, kurį nori pasiglemžti tie žmonės, kurie prie to izdo sutauptymo kuomažiausiai prisidėjo.

J. K. Čaplikas,
106 kp. sekretorius.

Redakcijos pastaba. Atsi-prašome gerb. šio straipsnelio autoriaus, kad prisėjo straipsnelį sutrumpinti. Išmetant grynai polemiskas vietas, kurioms nereikalingos paties incidento nušvietimai. Prie progos norime pastebėti ir tą faktą, kad SLA. 106 labai keistai tvarkė savo reikalus, net neprisiilaikydama SLA. Konstitucijos ir tadel šitas incidentas įvyko. Visų pirma, tiesiog nėra jokių motyvų patiesinimui kuriuo tikslu šitas pridėtinis prie kuopos pašalpos fondas įkurtas, kuomet Susivienijime yra net trys pašalpos skyriai ir už tokius pačius mokesnius, kokiūs nariai mokėjo į šį fondą, galima gauti daug didesnė pašalpa, negu šis fondas mokėjo. Toliaus, SLA. 106 kuopos nariai prisizėgė prieš SLA. Konstituciją, leisdami prie šito fondo prigulėti ne SLA. nariams. Jei kuopa matė neišvengiamo reikalo įkurti tokį pridėtinį prie kuopos pašalpos fondą, tai kokiais įstatymais ji vaduodamasi leido prie šio fondo prigulėti pašaliniais žmonėmis, kurie nieko bendra su Susivienijimu neturi? Prie šito fondo galėjo prigulėti tik SLA. nariai, jei butų remtasi SLA. Konstitucija ir įstatymais. Tuomet nebut prieta nei prie šito nemalonus incidento. Dabar-gi netik leis-ta prigulėti prie šito fondo pašaliniais žmonėmis, bet net leista pasidaryti atskiri įstatymai ir duoti tam fondui atskiras vardas. Žodžiu, SLA. 106 kuopoje sukurta atskira draugija ir vis tai daryta neva tikslu „broliško sugyvenimo“. Tuo tarpu SLA. Konstitucija reikalauja, kad jei kuopa pasidaro kokias nors pridėtines prie SLA. Konstitucijos taisykles, tai tokios taisyklės turi sutikti su SLA. Konstitucija, įstatymais ir valdomosi taisyklėmis ir turi buti SLA. Pildomosios Tarybos užtvirtintos.

Nejaugi šito nežinojo SLA. 106 kuopos nariai, o ypač valdyba? Ištikrųjų vėta atkreipti dėmesį ir kitoms SLA. kuopoms į šį incidentą, kaip čia kalbamo straipsnelio autorius ir SLA. 106 kuopos sekretorius pataria, kad išvengus šitokių skandalų, kurie gali nuvesti 106 kuopą net į valdžios teismą. Iš šito straipsnelio gali kiekvienas S. L. A. narys matyti prie ko prietina kuopų reikalai, kuomet jie nėra tvarkomi sulig SLA. Konstitucijos nurodymo. Taipgi negalima praleisti nepastebėjus ir to fakto, kad mūsų organizacijoj yra narių net tokio supratimo, kad jie eina prieš savo organizacijos reikalus. Jei aukščiaui tilpusiam straipsnelyje išvardyti nariai tikrai taip elgėsi ir balsavo prieš SLA. 106 kuopos reikalus, tai jie sunkiai nusidėjo prieš SLA. Konstituciją ir jie turėtų buti tinkamai nubausti. Toki nariai jokiai organizacijai nedaro garbės, neigi naudos atneša.

Redakcijos pastaba. Atsi-prašome gerb. šio straipsnelio autoriaus, kad prisėjo straipsnelį sutrumpinti. Išmetant grynai polemiskas vietas, kurioms nereikalingos paties incidento nušvietimai. Prie progos norime pastebėti ir tą faktą, kad SLA. 106 labai keistai tvarkė savo reikalus, net neprisiilaikydama SLA. Konstitucijos ir tadel šitas incidentas įvyko. Visų pirma, tiesiog nėra jokių motyvų patiesinimui kuriuo tikslu šitas pridėtinis prie kuopos pašalpos fondas įkurtas, kuomet Susivienijime yra net trys pašalpos skyriai ir už tokius pačius mokesnius, kokiūs nariai mokėjo į šį fondą, galima gauti daug didesnė pašalpa, negu šis fondas mokėjo. Toliaus, SLA. 106 kuopos nariai prisizėgė prieš SLA. Konstituciją, leisdami prie šito fondo prigulėti ne SLA. nariams. Jei kuopa matė neišvengiamo reikalo įkurti tokį pridėtinį prie kuopos pašalpos fondą, tai kokiais įstatymais ji vaduodamasi leido prie šio fondo prigulėti pašaliniais žmonėmis, kurie nieko bendra su Susivienijimu neturi? Prie šito fondo galėjo prigulėti tik SLA. nariai, jei butų remtasi SLA. Konstitucija ir įstatymais. Tuomet nebut prieta nei prie šito nemalonus incidento. Dabar-gi netik leis-ta prigulėti prie šito fondo pašaliniais žmonėmis, bet net leista pasidaryti atskiri įstatymai ir duoti tam fondui atskiras vardas. Žodžiu, SLA. 106 kuopoje sukurta atskira draugija ir vis tai daryta neva tikslu „broliško sugyvenimo“. Tuo tarpu SLA. Konstitucija reikalauja, kad jei kuopa pasidaro kokias nors pridėtines prie SLA. Konstitucijos taisykles, tai tokios taisyklės turi sutikti su SLA. Konstitucija, įstatymais ir valdomosi taisyklėmis ir turi buti SLA. Pildomosios Tarybos užtvirtintos.

Nejaugi šito nežinojo SLA. 106 kuopos nariai, o ypač valdyba? Ištikrųjų vėta atkreipti dėmesį ir kitoms SLA. kuopoms į šį incidentą, kaip čia kalbamo straipsnelio autorius ir SLA. 106 kuopos sekretorius pataria, kad išvengus šitokių skandalų, kurie gali nuvesti 106 kuopą net į valdžios teismą. Iš šito straipsnelio gali kiekvienas S. L. A. narys matyti prie ko prietina kuopų reikalai, kuomet jie nėra tvarkomi sulig SLA. Konstitucijos nurodymo. Taipgi negalima praleisti nepastebėjus ir to fakto, kad mūsų organizacijoj yra narių net tokio supratimo, kad jie eina prieš savo organizacijos reikalus. Jei aukščiaui tilpusiam straipsnelyje išvardyti nariai tikrai taip elgėsi ir balsavo prieš SLA. 106 kuopos reikalus, tai jie sunkiai nusidėjo prieš SLA. Konstituciją ir jie turėtų buti tinkamai nubausti. Toki nariai jokiai organizacijai nedaro garbės, neigi naudos atneša.

SLA. 57 KUOPOS BOSAL.

Kelintu kartu patėmijau „Laisvėje“ korespondencijas iš Worcesterio. Tose korespondenciose rašoma, buk tautininkai pakenkė SLA. 57 kuopai, buk jie subankrutijo kuopą ir tam panašiai, prirašyta visokių nesamonių. Šitą provokaciją vardyami mūsų kuopos šian-dieniniai bosai, kuriems dirkuo izdas nepaauogo nei vienu šimtu dolerių. Tai tokia istorija yra su mūsų kuopos izdu, kurį nori pasiglemžti tie žmonės, kurie prie to izdo sutauptymo kuomažiausiai prisidėjo.

Jei p. Dėdynas taip pasielgė, nejaugi galima kaltinti tautininkus? Ir jeigu jau galima už tai kaltinti tautininkus, tai kol-del ji negalima užtai kaltint ir bolševikus? Juk p. Dėdynas iki pastarųjų laikų buvo jums šim-tą kartų artimesnis ir daugiau pažįstamas, negu tautininkams. Jis ir iki šiol yra jūsų organizacijų nariu, kaip tai: A. L. D. L. D., Apšvietos Bendrijos, L. Sunų Draugijos ir kt. Tos visos draugijos yra šventai palaimytos Maskvos komisarų ir su lietuviams niekuomet nedalyvauja jokiuose reikaluose.

Kaip čia gali sau įsivaiz-dint „Laisvės“ korespondentai, kad p. Dėdynas yra jau karštas tautininkas? Jeigu jis jau ir butų tokie, nejaugi tautininkai turi atsakyti už keno nors blogus darbus, jei toki darbai yra papildyti? Bet aišku, kad šitame komunistų žygyje nieko daugiau nėra, kaip tik provokacija prieš tautininkus ieškant sau daugiau pasekėjų.

Bet iš to visko nieko neišeis vyručiai! Teisybę visi mato, kad kuopoje tvarkos nėra. Tačiau prie betvarkės prisidėjo ir kiti komiteto nariai, tad netikslu kaltinti vieną p. Dėdyną. Čia iš dalies kalčiausias izdininkas ir izdo globėjai. Taipgi ir sekretoriai kalti, nes kiek aš žinau, tai visi komiteto nariai žinojo apie betvarkę kuopoje pirmiau, negu ji tapo iškelta. Mat susiniovė tarpe tavęs naba-gai ir tik tuomet ta betvarkė iškelta kuopos susirinkime. Ar už tai galima kaltinti tautininkus? Žinoma, kad ne! Visi žino, kad tautininkai yra šimtą kartų daugiau pasidarbavę SLA. labui, negu bolševikai.

„Laisvės“ korespondentai kalba, kad kuopa palaiko savo kny-gyną ir jo palaikymui rengia piknikus. Gražus darbas, ar ne? Bet klausimas, kas tą kny-

gyną sutvėrė ir keno pinigais jis buvo palaikomas? Gal bolševikai savintusį tą darbą sau? Kada knygnas buvo kuriamas, kas knygnui dirbo— tautininkai ir bolševikai? Aš tas dienas dar atmenu gana gerai, kaip bolševikai laikė slap- tus susirinkimus, kad užkent tam darbui. Ar gal neteisėbė? Ar tas nebuvo kenkimo kuopai? Kas karo laiku provokavo 57 kp., kad nariai nesirašytų į Susivienijimą, nes „SLA. yra buržuazinė organizacija“. Gal man atsakys ant klausimų „Laisvės“ korespondentai? Po vieno susirinkimo suėję į kru- vą kalbėjo: „Jeigu mes neuz- valdom SLA., tai mums neapsi- moka visi priklausyti prie šios organizacijos.“ Na, ir paskui viens po kito ėjo lauk iš kp. narių tarpo. O kaip jūs tą pa- vadinsit, vyručiai, ar negriov- imas organizacijos? Ir dar nesisarmatinate kalbėti, kad jūs esate SLA. budavotojai, o tautininkai griovėjai. Taip ga- li kalbėti tik žmogus su tuščia galva. Ir kuomet jūs šitaip griovėte SLA. 57 kuopą, tai ir tautininkai ir šiandien jusų šmeižiamas p. Dėdynas dirbo kuopai kiek galėdami ir tuo lai- ku sukūrė kuopos knygną. Ypač p. Dėdynas tais laikais labai daug dirbo kuopos laui, netik savo laiką, bet ir pinigus aikvodamas. Šiandien, bebo- saudami kuopoje tuos žmones šmeižiate ir provokuojate net jokių faktų neįrodę.

Dabar skaitytojas galės suprast kas daugiau pakenkė SLA. 57 kp. — bolševikai ar tautininkai? Bolševikai tvirti- na, kad „Tėvynėje“ ir „A. L.“ buvo rašyta po kelis syk apie buvusį kuopos pikniką, kad pelnas nuo pikniko eis per pusę su „Apšvietos Bendrove“ ir tuomi kenkė SLA. 57 kp. Juk ir „Laisvėje“ buvo rašyta du syk, kad „išmokėjus išlaidas pelnas eis per pusę“ ir ištikru- jų taip buvo. Tad kur čia tu „Laisvės“ reksnių logika, kad tuomi pakenkta kuopai? Jei tokių faktų paskelbimas kenkia kuopai, tai nereikia 57 kuopos kinkyti svetimų draugijų dar- bams dirbti, o tuomet niekas kuopai negalės pakenkti.

Užmetimus daryti Tarybai irgi nerimtas išsišokimas, nes SLA. 57 kp. su Taryba nieko bendro neturi. Nebuvo to ne- dėldienio, kad Worcesteryje nebutų kelių išvažiavimų ir tas nėra jokia naujiena. Visos draugijos žiuri savo reikalų ir rupinasi jais. Tai nėra jokis kenkimas, nes tą daro visi. Jeigu stengiasi kas užbėgti už akių kitoms organizacijoms, tai daugiausiai tą daro „Laisvės“ patriotai ir tai yra ifaktas.

Šiandien bosauja 57 kuopoje komunistai, tad pamatysime ant kiek jie išaugins kuopą. Dabar kp. turi viršaus 700 na- rių. Jeigu šiandieniniai bosai atsiskakys nuo „Laisvės“ dikta- toros ir dirbs vien SLA. laui kuopos gyvenime, tai galės da- varyt narių skaičių iki 1,400. Bet vargiai taip bus, nes jiems rupi visai kas kitas.

A. Kriaučiulis.

ATSAKYMAS Į 245 KP. NA- RIO P. PAREISKIMĄ.

Labai nustebau perskaitęs „Tėvynės“ Nr. 32 tilpusį straipsnelį. Tame juodame straipsnyje visai nesimato kur prasideda teisybė ir kur baigia- si melas, nes tenai, SLA. 245 kp. narys P., prisidengdamas individualu, vardan kuopos krimi- naliai mane apšmeižė. Kaip drįsta tas p. P. tokius dalykus pasirašyti ir bijo pasirašyti savo vardo ir pavardės? Jeigu jis butų sąžiningas žmogus ir tik- rai žino ir gali įrodyti, kad jau yra užbaigtas tas incidentas ir kaip tas viskas atrodo teisybės šviesoje, tai jis nesibijotų pa-

sirašyti savo vardo ir pavardės. Iki šiol man dar jokio skundo niekas neįteikė ir tyrinėjimų, nei jokio teismo 245 kuopoje nebuvo. Bet štai tas besąžinis žmogus paskelbia mane kaltu ir sako, kad aš esu net nubaus- tas.

Kadangi p. Kaškiaučienė pa- ieškodama savo nepamestų \$4.80 užsipuola ant manęs, bu- visio pereinaiš metais 245 kp. fin. sekr., kad buk aš mėnesines duokles išskolektavęs ir į knyge- lė ne esu įrašęs, tai čia noriu padaryti vieną pastabą. Ka- dangi esu išskolektavęs iš pa- ties Dr. J. Kaškiaučiaus už pir- jų pusmetį 5 dol. ir knygutę pasirašyta mano vardas ir pa- vardė, tai kodėl antru kartu bučiaun kolektavęs tik \$4.80, jei mano butų rupėję tuos pinigus pasisavinti. Juk p. Kaškiaučie- nė nežino kiek reikia mokėti ir kuomet ji but mokėjus be kny- gutės, tai galima nuo jos paini- ti kiek norint. Bet jeigu p. Kaškiaučienė sakytu, kad pa- ėmiau 5 dol., tai ištikrujų jai niekas netikėtu, ji ir sako, kad aš paėmęs tik \$4.80, t. y. tą sumą, kiek reikia mokėti už antrą pusmetį.

Dabar noriu pažymėti šito incidento priežastį, iškeltą 1924 m. sausio 4 d. laikytame 245 kuopos susirinkime. Ig. Ur- bonas pareiškia susirinkime, kad kas iš p. Kaškiaučie- nės išskolektavo duokles už Dr. J. Kaškiaučių ir ji nepažino to žmogaus, kuris yra tamsios iš- vaizdos ir ji, jeigu pamatytų tą žmogų, tai pažintų ir dau- giu tokių nesąmonių pripasa- kojo, kad jau nepermu syk to- kis atsitikimas įvyko. Taigi aš klausiu pas Ig. Urboną, ko- kiu tikslu jisai lankėsi pas p. Kaškiaučienę jos vyro mokesčių reikalu, nes tą syk buvo fin. sekretorium M. Dvareckas ir ju buvo pareiga tą viską pra- nešti kp. Taigi šitas klausimas yra ant tiek supainiotas, kad net sunku ką nors aiškaus su- prasti. Bet kovo 6 d. laikytame kuopos susirinkime tapo išrink- ta komisija tam reikalui tyri- nėti. Išrinkta į komisiją K. Verba, St. Kovelis ir E. Pulokas ir tam susirinkime paskir- ta ir vieta kur komisijai su- veiti. Bet neatsilankė nei St. Kovelis, nei E. Pulokas į nu- skirtą vietą ir aš vienas nu- ėjau pasiteirauti pas p. Kas- kiaučienę į namus. Kaip nieko nežinodamas iš jos užklausu- apie tą incidentą. Ji man į akis pasakė, kad aš iš jos pa- kėmęs tas mėn. duokles. Tuomet aš jai atsakiau, kad turbūt ji sapnavus apie tai ir išėjau iš jos namų.

Laikytame kuopos susirinki- me gegužės 1 d. vėl kilo klaui- simas kaslink to incidento. Po ilgų diskusijų ir aš pareiškiau viešame susirinkime, kad p. Kaškiaučienė pasakius man į akis, kad aš paėmęs tas nuro- dytas duokles ir į knygelę ne- įrašęs. Jeigu tokis atsitikimas įvyktų tarpe paprasto nario, tai nebutų nuostabu, bet kaip iš p. Kaškiaučienės, tai ištikru- jų reikia stebėtis. Bet mano kaltintojai neatkreipė į tai do- mės, ką aš įrodinėju ir keli karštuoliai vėl antru syk mane vertė, kad aš eičiau pas p. Kaš., bet aš atsakiau, kad daugiau nebeisui, nes jeigu dešimt syk eisi, tai ta ponia tą patį sakys. Bet pirmininkas E. Pulokas neatkreipė domės ir pareiškė viešai susirinkime, kad aš esu kaltas užtat, kad at- isaciau eiti na ir suspendavo mane neaprubėžiuotam laikui, kol bus dalykas iširtas. Birže- lio 5 d. Ig. Urbonas perskauto protokolą, kuriame perkeitė šit- ūtą nutarimą ir skaito kad už- triukšmo kėlimą esu suspen- duotas. Aš visai jokio triukš- mo nekėliau, tą rimtesni nariai gali paliudyti. Jų tokius biau-

rius pasielgimus ir veidmai- nystes sunku ir apsakyti.

Dar noriu pažymėti ir tą fak- tą, kad pereitų 1923 metų sau- sio 5 d. susirinkime nebuvo iš ko išrinkti fin. sekretoriaus, tad nekuriems nariams pata- riant apšmeižiau užimti tą vie- tą. Užėmęs tą vietą darbavau- si kiek galėjau del labo SLA. Reikėjo eiti į narių namus duoklių kolektuoti, ar kur nors ant gatvės sutikus išreikalau- ti ir visuomet priduočiau pinigus, kartais net viršaus 40 dol. priduočiau išdinkulį ir nepasiliko nei vienas narys nuskriaustas man besidarbuo- jant, tik viena p. Kaškiaučienė mane kriminaliai apkaltino, net jokių įrodymų neturėdama, kad aš iš jos pinigus išskolekta- vęs. O mūsų kuopos bosai daugiau patiki net pašaliniai ypatai, kuri nėra SLA. nariu, negu SLA. nariui ir dar buvu- siam kuopos sekretoriui. Juk šiame atsitikime, kuomet p. Kaškiaučienė neturi jokio įro- dyimo, kad aš nuo jos kalbamas mokestis paėmiau, tad mano žodis yra taip geras, kaip ir p. Kaškiaučienės, vienok mūsų kuopos politikieriai geriau tiki minėtai poniai, negu man ir be niekur nieko mane apkaltina. Aišku, kad čionai padarytas suokalbis mane apšmeižti ir mano vardą sugadinti SLA. na- rių akyse.

Dar noriu parodyti SLA. na- riams už ką buvau suspenduo- tas ant trijų mėnesių. Mat pa- reikalavau atlyginimo iš 245 kp. už sekretoriavimą. Šitokis atlyginimas sekretoriui buvo nutarta nuo senų laikų, tad ar- gi aš nusidėjau prieš 245 kp., kuomet to pareikalavau. Vienok narys P. užtylėjo tą faktą ir bijo teisybę pasakyti apie savo darbelius.

Šitie 245 kuopos bosai mane vien užtai puola, kad nepriguli prie partijos tų žmonių, su kuriais negalima susikalbėti ir neklausau jų diktatoros. Todėl gali buti aišku kiekvienam, kam šitie žmonės dirba ir koki- jų tikslai. Mat jų tikslu yra, pirmiausiai pulti tuos žmones, kurie daboja organizacijos rei- kalus, diskredituoti juos narių akyse, o vėliaus paimti organi- zaciją į savo rankas ir daryti su narių sumokėtais pinigais taip, kaip jiems patinka. Aš kovodamas prieš tokius jų tikslus, šiandien ir esu jų šmei- žiamas ir provokuojamas SLA. narių akyse.

K. Verba.

KLAIDOS ATTAISYMAS.

„Tėvynės“ 35 num. po pra- nešimu SLA. 198 kuopos susir- rinkimo nežinau per keno klai- dą pažymėtas esu kuopos or- ganizatorium. Po tuo praneši- mu pasirašiau kuopos kores- pondentu, nes organizatorium yra V. T. Nevarauskas. Todėl šiuomi tą klaidą atitausau, nes gali kai kas tuomi užsigauti.

J. A. Dominickas, 198 kp. koresp.

KELIAVIMAS AMERIKON.

Vincas Malinauskas, 24 metų senumo, laisvas nuo kartuome- nės, iš Gricaičių kaimo, Ylakių valsčiaus, turėdamas \$400.00 užsimanė keliauti į Ameriką, kaip daugelis tukstančių kelei- vių yra pasirengusių keliauti. Jis paklausė melagių Kauno agentų, kurie jam įkalbėjo ke- liauti į Kanadą, o paskui jau iš Kanados yra lengva įeiti į Ameriką.

Malinauskas atkeliaavo į Niagara Falls, Kanadoje, iš kur jį vadas vedė į Ameriką. Su laivu jį perkėlė per upę žemiaus vandenpuolio apie 3 va- landą ryte ir įvedė Amerikos pusėn, kur kaž-kas susibalado- jo ir vadas išnyko. Malinaus- kas likosi sėdėti iki dienos, kur jį rado ateivystės valdininkai

ir atsiuntė į Kaslegarnę, iš kur jis keliaus į Gricaičius atgal.

Malinausko sesuo, Stepanija Kerubienė, lygiai iškeliaavo pas savo vyrą į Chester, Pa, per Kubą.

Imant atydon Darbo Sekre- toriaus, Davis'o paskelbimus New York'o Evening World'e, matosi agentų internacionališ- kas susivienijimas gabenimo slaptai keleivių į Ameriką per Kubą, Kanadą, Meksiką ir net Argentina. Agentai-vada! ima nuo keleivių už vedimą nuo \$4.00 iki \$1000.00, sulig kelei- vio turtingumo.

Jei Malinauskas su savo \$400.00 nebutų keliaavęs Ame- rikon, tai butų turėjęs Ameri- ką Lietuvoje su 4,000 litų ki- šeniuje.

Tai tik vienas težinomas faktas, o tokių yra daug.

Lietuvos valdžios ir visų laikraščių priedermė yra žmo- nes informuoti ir apsergėti nuo panašių apiplėsimų.

P. Mikolainis, 188-190 Sands St., Brooklyn, N. Y.

Degtinės daugiau pagamin- ta negu išgerta.

Per šių metų pirmuosius septynis mėnesius pagamin- ta 3.192.935 litrai 40 laipsni- ų stiprumo degtinės ir 125.714 litrų spirito 95 laipsnių stiprumo. Par- duota 2.938.807 litrai degtinės ir 109.660 litrų spirito. Pajamų turėta 18.340.238 litai.

Pašalpa bedarbiams.

Klaipėdos miesto valdy- ba paskyrė 150.000 litų be- darbiams šelpti.

Kuopu Susirinkimai

Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 14 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Juozo Audzavičiaus kambaryje, kam šitie žmonės dirba ir koki- jų tikslai. Mat jų tikslu yra, pirmiausiai pulti tuos žmones, kurie daboja organizacijos rei- kalus, diskredituoti juos narių akyse, o vėliaus paimti organi- zaciją į savo rankas ir daryti su narių sumokėtais pinigais taip, kaip jiems patinka. Aš kovodamas prieš tokius jų tikslus, šiandien ir esu jų šmei- žiamas ir provokuojamas SLA. narių akyse.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos susirinkimas įvyks 14 d. rugsėjo, American League svetainėje, ant Chapman St., 2 val. po pietų. Visi nariai ma- lonėkite skaitlingai atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokestis. Turime ir kitų reikalų apsvartymui. At- siveskite ir naujų narių prira- šyti prie SLA. 297 kuopos.

S. J. Kazlauskas — fin. sekr.

Inkerman, Pa. SLA. 79 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 14 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, A. Siugzdino svetainėje, 14 Wood St. Visi nariai ir narės malo- nėkite atsilankyti į šį susir- rinkimą, nes turime daug svarbių reikalų apsvartymui. Atsives- kite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 79 kuopos.

P. Tamošiunas — sekr.

SEVERA'S GYDUOLIS užlaiko viršaus reikata.

DĒL NEVIRINIMO

nutiprinimo nusilpėjusiu ir stokos apėtito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelnas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugo virini- mą, reguluoja atidalinimus, stipri- na organus prie normališkos veik- mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. I. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleviai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai75
Paukuoti50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksi- niai — po \$1.00 ir 75c.; paukuoti—po 50.
Duodant užsakymus mažiau kaip ant vie- no dolerio, reikia prisiusti 10c. per- siuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos- pečėtis

Ėminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečėtis, išpaudžiamos į popierą \$5.00
Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orde- rių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-re- kordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo aparais su raktu ir 50 lakštų parduoda tiktai už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tu- šėios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti in- gyti viršui pabrėžtus kuopoms bu- tinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mo- kesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARY- BOS IR KOMISIJŲ ADRESAL.

Pildomoji Taryba:
Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 397 W. 30-th St., New York, N. Y.
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y.
B. Saloveičikas, 17 Dwight St., New Britain, Conn.
K. Strumskis, 9729 — 107-th St., Richmond Hill, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Istatų Komisija:

K. Jurgelionis, 1789 S. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Puišutė-Salnierė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md.
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. Baldauskutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.
P. Balickienė, 3333 S. Wallace St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.
S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE“

LIETUVIAI AMERIKOJE

VALPARAISO, IND.

Valparaiso lietuvių moksleivių Literatiškos Draugijos knygynas tapo perkeltas į naują vietą: 609 College Place, prieš pat East Hall. Atsilankysieji alumnai ir svečiai yra maloniai kviečiami atsilankyti knygynan.

Prie progos, turime pažymėti, jog Valparaiso Universitetas žymiai nupigino už mokslą išlaidas. Kainos įbertain — (termą 12 savaičių) yra sekančios: už mokslą \$38.00, už kambarius nuo \$12.00 iki \$18.00 ir už valgių nuo \$3.50 iki \$4.50 į savaitę. Šioje mokykloje netik aukštesnius mokslus galima eiti, bet ir pradiniais yra patogi proga prisirengti prie High School. Norintieji daugiau informacijų meldžiame kreiptis į Lietuvių Knygyną, 609 College Place, Valparaiso, Ind.

Valdyba.

PITTSBURGH, PA.

Rugpjūčio 29 d., apie 4 valandą po pietų, The Peoples Natural Gas kompanija parsivežė 10 tukstančių galtonų gesolino, naudojamu savo gesolinu stotyje ir vos privažiavus prie stoties kokiui tai buvo tų tankoje gesolinas užsidegė ir tanka eksplodavo ir apliejo degančių gesolinu visą apylinkę ir eidami gatve žmonės visai nejuočiomis pasijuto ugnyje ir kol ugnagesių pagelba pribuvo, tai ugnis višką šlavė kas tik jai paupolė. Mirtinai sudegino 9 žmones ir 13 labai baisiai apdegė, gal iš tų dar keletas mirs. Apdegusių tarpe yra lietuvis Antanas Tarvydukas, kuris labai apdegęs ir randasi ligoninėje kritiškoje padėtyje. Antanas ejo gatve ir visai nejuočiomis tapo visos ugnies apsuptys ir baisiai apdegė.

Cigelis jau išsisi žemelėje, o jo moteris Marijona jau pasveiko nuo žaisdos, ką buvo vyro sužeista ir jau turi išsiėmus ir apsuvedimo „laisnius“ su south saidės smuklininku, del kurio ir ta tragedija įvyko kaip žmonės tvirtina. Nors dar tik kelios savaitės laiko praėjo kaip ta tragedija įvyko, vienok Cigelienei jau teka už kito ir kaip girdėti, tai žadama iškeiti iškilmingas vestuves. Sakoma busių valgymo ir gėrimo įvyks. Tai matot kokių keistenybių atsitinka tame mūsų senajam Pittsburghe.

Visuomėninis judėjimas apmiręs. Pas mus Pittsburghe per šios vasaros karščius nieko nebuvo veikama, išskiriant piknikus ir „mėnesėlio šviesos“ gėrimą. Ir reikia pasakyti, kad Pittsburghe „mėnesėlio šviesos“ pramonė gerai bujoja.

Žinoma, gal nebutų taip bloga, jei tik gėrimu viskas užsibaigtų. Bet „mėnesėlio šviesos“ gėrimo pasekmės kur kas toliau siekia: kiek įvyksta visokių mištinų, susirgimų, šeimynų pairimų ir kitokių baisių atsitikimų... Ir vis tai „mėnesėlio šviesos“ pasekmės! Ir aš turiu pasakyti, kad ir visuomėninį judėjimą baigia naikinti „mėnesėlio šviesos“.

Reporteris.

BRADDOCK, PA.

Garsusis keikunas ir „kartuvių inžinierius“ kun. Garmus jau Braddocke gyvena apie kokią šėsta savaitę ir jau paspėjo pasižymėti savo įgimtais „gabumais“ — naikinimu bedievių. Žinoma, jis vartoja jam priprastas priemones: keiksmus ir vienų žmonių prieš kitus siundymą ir jis mano, kad vis eina Dievui ant garbės. Taipgi ne-

apeina ir apie kartuves neprišimęs. Iš tokio „jagamastėlio“ darbavimosi, rodos, daugiausiai naudos turės velniukštis, nes sukvailintos davatkos griebiasi net prievartos tuos menamus „bedievius“ nuvaryti į bažnyčią ir atversti prie „dvasios šventos“. Tai dažnai įvyksta susikirtimų ir ne tik kad yra pasikiliojama „grazišiais žodžiais“, bet prieinama ir prie muštinių. Man rodos, kad Dievui nėra jokios naudos ir kun. Garmus tik velniukščiui pasitarmauju.

Braddocko lietuviai neturi gi-luko ant kunigų. Pirmiau čionai klebonavo kun. Abromaitis, bet šis mylėjo gerti ir mažai kada budavo blaivus, tai turėjo prasišalinti iš parapijos ir už kiek laiko pasimirė. Vėliau buvo kunigas Tamulionas, bet su tuo ir tos pačios bėdos... Parapijonys turėjo daug negarbės ir daug „klapatų“ kol iškraptė kun. Tamulioną ir kaip žmonės sako, kad buk kun. Tamulionas likęs ir iš kunigystės išmestas. Dabar susilaukė to garsaus kun. Garmaus, bet ir šis ne kažin ką galės padaryti, o tik suerzins žmones, tai ir viskas.

Korespondentas.

HOMESTEAD, PA.

Vyčių seimas ir seiminės iškilmės. Rugpjūčio 26 d. čionai buvo Lietuvos Vyčių seimas, bet aš apie seimą mažai ką galiu pasakyti, nes mat į katalikiškus seimus pašaliniai neįsileidžiami be kunigo palidijimo. Bet tiek galiu pasakyti, kad tas jų seimas buvo visai neskaitytas ir nieko tokio svarbaus neuveikta. Apie parengimus, kiek žymų jie buvo, tai galima spręsti iš vaidinimo trijų veiksmų veikalą „Nuvytusios gėlės“. Lošėjai buvo vietiniai vyčiai, tad ir lošimas buvo silpnokas, nes dauguma lošėjų neaiškiai kalbėjo ir vietomis buvo sunku suprasti ką kalba. Jiems reikia dar daug mokyti, kad galėtų kiek geriau vaidinti.

Vakaro programą pataisė dainininkai: Čižauskas su žmona, panelė Elena Lelionūtė ir kitos artistiškos spėkos, impromptuos iš toliau. Buvo garsinta, kad šiame vakare dalyvaus ir Lietuvos Atstovas p. Bizauskas, bet kažin kodėl jo nesimatė šiame vakare. Vakaras įvyko Carnegie Music Hall. Žmonių buvo visai nedaug.

Pašalinis.

YOUNGSTOWN, O.

Skaitydamas „Tėvynę“ niekad os nerandu žinių apie šios kolonijos lietuvius, rodos kad jų čia nėra. Vienok lietuvių čia yra pusėtinai burelis ir keletas metų atgal šios kolonijos lietuvių labai gerai sutikime gyvenen. 1909 m. jie čion sutvėrė parapiją ir 1910 m. gavo kun. Vinc. Vilkutaitį, kaip asistentą prie vokiečių bažnyčios, kuris ir aprupino lietuvių dvasios reikalus. Tuomet šioj kolonijoj visi lietuviai drugin-gai sugyveno ir aukų davimu Lietuvos reikalams viršijo net didesnių kolonijų lietuvius.

Po iškėlimo virš minėto kunigo už 1½ metų lietuvių sujudo reikalauti kito kunigo lietuvių ir išrinkę delegatus siuntė pas viskupą į Cleveland, O. Delegatai pranešė, kad visku-pas pažadėjo duoti lietuvių kunigą Feleksą Alincką, kuris tuom kart buvo šv. Patriko airių bažnyčioj pagalbininku. Bet kun. Alinck pasirodymas kun. Alinck pasirodymas bus sunku su juo susitarti, ka-

dangi lietuvių kalbos nemoka ir lietuvių užsibriežimo tautos dirvoje visai nesupranta, ar tyčia nenorėjo suprasti. Per du metus dar vis lietuviai kentė, bet kunigas juos išvedė iš kantrybės bestatant pirmutinę bažnytelę ir laike bazarų ir kitų pramogų, kas lietė finansų atskaitas. Kada lietuviai pareikalavo finansinės atskaitos iš parapijos įplaukų, tai mūs kunigėlis pareiškė: „Manęs niekas kitas negali reikalaut atskaitų, apart vyskupo“. Nuo to laiko jis pradėjo visomis jėgomis persekioti lietuvius už jų tautinius idealus ir teisingus reikalavimus. Per jo intrigas pakriko šv. Juozapo draugystė ir liko tik keli nariai. Taipgi SLRKA. 63 kuopa iš 64 narių liko apie 24.

Užtad padidėjo SLA. 157 kuopa. Taipgi atsinaujino A. L. D. L. D. kuopa, kuri jau buvo išnykus. Dabar komunistų partijos centras net džiaugiasi, kad kun. F. Alinckas su savo „geromis“ pastangomis ir šmeižimu lietuvių tautiečių padaugino bolševikų skaitinį... Taipgi ir SLA. 157 kuopoj komunistai palengva viens kitą prirašinėja ir pamaži slenka prie apvaldymo kuopos. Vienok dar čia randasi keletas gerų tėvynainių, kaip: M. Subonis, J. Rudzinskis, J. Sekavičius ir kiti, kurie, permatydami tu nenouramų tikslus, neprileidžia jų prie ardymo tvarkos kuopoje.

SLRKA. 13 kuopoj visai nieko negirdėti. Tenai yra keli seneliai ir senelės, tai laukia pomirtinės \$150 — ir viskas.

Parapijos tvarka visai sulirus, nes lietuvių mažai priguli ir į bažnyčią visai mažai lankosi. Parapijos komiteto nėra. Kunigėlis kalėdą pats kur tik mano dolerį sugriebti. Su lietuviais mažai šneka, nes aitariamai geresni prieteliai ir su jais viską daro. Ir jeigu lietuvių nesukrus prašyt kito kunigo, tai greitai laiku savo bažnyčios neteks — visas jų triušas, aukos ir pastangos teks aitariams. Todėl aš patarčiau lietuviams nesnausti!

Lietuvių Progresyviškas Klubas visai nupuolė vien delto, kad dabartinis pirmininkas yra neatatinkamas ir yra fanatiškai užsikirtęs komunistas. Rugpjūčio 17 d. šio lietuvių Klubo teisėjai teisė tris savo narius, iš kurių du išteismo, o vieną — Klubo pirmininką nu-teisė priištis su pagelba nuosprendžio prie gėdos stulpo ir nuteisė jam užsimokėti baudos 300 centų už vartojimą negražių pasikiliojimo žodžių laike Klubo posėdžių. Kokia gali būti tvarka draugijoje, kuomet reikia bausti jos pirmininkas už pikžodžiavimą susirinkimuose?

Dar turiu pasakyti, kad Klubo pirmininkas, negalėdamas pastatyti „ant savo“ ir ištempti Klubo žymiausias senus narius ant komunistiškio korpaliaus, pasitaręs su policija atsivedė seną airį į Klubo sklepą, išmieravo Klubo barą ir apkalė lentomis. Kada nariai pamatė tokį darbą, žinoma, pasipiktino, bet jau polaidui. Dabar girdėjau, kad jis užtū, kam jį Klubas nubaudė, pasistengs užkalti ir Klubo langus. Tada bus įvyktas komunistas ir Klubo veikimas sustos. Kaip man išrodo, tai gal jam ir vietinis klebonas gerts patarimus suteikė...

Darbai čionai buvo vietomis sumažėję, bet dabar vėl pradeda atsigausti. Lietuviai išdraskyti, suerzinti vaikščioja nusiminę ir veikimo taikis ir apšvietos dirvoje nesimato. Vietinis klebonas tik krikštū-jai, matydamas kaip lietuviai šnairuoja viens ant kito. Man rodos laikas lietuviams su-

brusti ir eiti prie vienybės ir veikimo!

Naujas Kliubo Narys.

Nelaimė Lietuvių Šeimynoje.

Ištkio didelė nelaimė vieną Youngstown lietuvių šeimyną. Rugpjūčio 24 d. žaidė prie namų Jono ir Marijonos Paliskių penkių metų amžiaus dukrelė Brigita. Nežinomas žmogus eiodamas pro šalį užsižiebęs bri-ziuką užsidegė cigarą ir nežiu-rėdamas kur meta degantį bri-ziuką, įmetė jį į Brigitos musulninės šlebutės kišenų ir momentaliai visą mergaitę ap-siautė liepsna jos šlebutei užsi-degus. Kol mergaitė klinkdama įbėgė į kaimynų namus ir šauk-dama, kad užgesintų jos degan-čius drabužius, ji baisiai apde-gė ir po to į kelias valandas pasimirė ligoninėj. Velionė palaidota rugp. 26 d., didžiaus-iai tėvams apgailėstaujant taip nelaimingai žuvusę skais-čią ir gabią dukrelę. Tai mat kokių įvykių pasitaiko su neat-sargiais pypporiais.

Taipgi įdomu pažymėti ir tas faktas ant kiek vietiniai ame-rikonai laikraštiniškai yra ig-norantai apie lietuvius. Pa-vidžiu, vietinis dienraštinis „Youngstown Telegram“, apra-šydamas tą Paliskių šeimynos nelaimę, lietuvius vadina grai-kais ir sako, kad laidotuvės įvyks sulig graikų tautinio papročio. Vertėtų kam nors padaryti pastabą šitokiems laikraštiniškams, kurie patys nežino ką kalba ir rašo.

Vietinis.

PLYMOUTH, PA.

Nesenai tilpo „Tėvynėje“ tu-lo Martyno korespondencija, kurioje visiškai be pamato kal-tinamas kun. Sinkevičius neva amerikonzavime lietuvių. Per-skaičius tą Martyno korespon-denciją pradėdi žmogus many-ti, kad visgi yra žmonių, kurie rašo patys nežinodami ką ir visai neperstikrinę ar ištikru-jių taip yra ar ne, kaip jis rašo. Martynas toje savo korespon-dencijoje kaltina kun. Sinke-vičių už suorganizavimą „Lithuanian Doughboys“, ku-riuos lygina prie Y. M. C. A. Tuo tarpu noriu p. Martynui pasakyti, kad ne kun. Sinkevi-čius minimą draugiją suorgan-i-zavo. „Lithuanian Doughboys“ gyvuoja jau keturi metai, ku-riuos suorganizavo kun. Pauk-tis Wilkes Barre, Pa., ir čionai yra tik šaka tos organizacijos. Taipgi jįsi kaltina kun. Sinke-vičių, kad buk jįsi pažėręs į šalį lietuviškas giesmes savo bažnyčioje ir vietoje jų įvedęs angliškas. Jei šitaip galima tikrinti, tai reikia manyti, kad kas nors negerai su p. Martyno klausu. Dabartinis bažnytinis choras, kuris pirmu kartu po kokių dešimt metų suorgan-i-zuotas ir kurį suorganizavo kun. Sinkevičius, neturi nei vie-nos giesmės angl kalboj, nei iš angl kalbos imtos. Taipgi norisi Martynui pasakyti ir apie tuos „nesupratėlius“, ku-rie prisidėję prie „Lithuanian Doughboys“, nes jei Martynas pats turėtų nors kiek suprat-i-mo, tai šitaip nekalbėtų. Jis turi žinoti, kad čionai priguli tie jauni lietuviai, kurie kovojo Prancijos laukuose, kad pasau-ly butų teisybė ir kad Lietuva butų laisva ir pagaliau, kad pasau-ly galėtų ramiai egzistuo-ti ir pats Martynas. Nejaugi šituos jaunuolius galima kolioti tokiais žodžiais, kaip Martynas juos koloja, vien delto, kad jie savais reikalais kaip eks-kar-ieriai organizuojasi? Pasiro-do, kad Martynas pats nelabai nusiminę ir veikimo taikis ir apšvietos dirvoje nesimato. Jis moka tik garsiai šukauti įvai-riais nesamones plepant ir kitus žmones beniekinant. Taip dori ir rimti žmonės nesielgia.

Ant galo norisi žinoti, kur Martynas buvo tuomet, kuomet Plymoutho lietuvių katalikų gyvenime tikra anarkija galio-jo, čionai klebonaujant kun. Struckui? Juk tuomet šita se-na lietuvių kolonija nieko ne-turėjo ir net buvo pažeminta, vienok Martyno tuomet niekas negirdėjo. Taigi p. Martynai bereikalingai nerimauji delei kun. Sinkevičiaus darbų, ku-riems nieko rimto ir teisingo neturi užmesti. Geriau pasi-gailėk tų laikų, kuomet per il-gus metus Plymoutho lietuvių miegojo ir juos taip „išmintin-gai“ valdė kun. Struckus. Ne-samones ir neteisybę rašinėti į laikraščius ir dar pasislėpus slapyvardžiu yra labai negražu ir jokiis sąžiningas ir rimtas žmogus tokiu darbu nepasizy-mi.

Vincas Nevulis.

„Šliuptarniškos“ Tikybos Apeigos

Šiomet Lietuvoje tapo įstaiy-mais įregistruota nesektiškos etikos organizacija vardu: „Laisvamanių Etikos Kulturos Draugija.“ Šios draugijos įku-rėju yra Dr. Jonas Šliupas, amerikiečiams lietuviams žino-mas kaip Amerikos lietuvių tautinio atbudimo patriarchas. Skaitant Lietuvos laikraščius matosi, kad Lietuvos žmonės didžiai įdomauja minėtos drau-gijos judėjimu. Vieni tveria jos kuopas ar skyrius, antri pilni žingeidumo teiraujasi ir nori susipažinti su laisvamanių etika; treči, tai yra kunigai, iš anksto perspėja savuosius pasekėjus, kad iš tolo šalintusi tokios laisvamanių etikos draugijos. Lietuvos žmonės tokios draugijos atsiradimas išrodo nepaprastu judėjimu.

Amerikoje tokios nesektiškos etikos draugijos judėjimas yra priprastas dalykas, nes sionai tokios draugijos gyvuoja nuo kelių dešimtų metų. Didnie-čiuose ir vidutiniesčiuose tu ri išsistatę žinyčias (Temples), arba turį nusinomavę gražias sales, kame sekmadeniais, vie-toje sektiškų pamaldų, yra at-laikoma nesektiškos etikos apeigos.

1923-24 m. man teko atian-kyti „The Boston Ethical Society“ apeigos (žinyčia „Twentieth Century“ klubo salėje, vakariniam šone Mass-achusetts valstijos namo prie Joy gatvės). „The Boston Ethical Society“ ir Lietuvoje Laisvamanių Etikos Kulturos Draugija turi vienodą tikslą: platinti tarp žmonių nesektiš-ką etiką arba dorą. Čia „Tė-vynės“ skaitytojams parodysiu amerik-niškų „šliuptarnių“ ti-kybos pamaldas arba apeigas. „The Boston Ethical Society“ žinyčioje apeigas arba pamokas atlieka ne tie pamokslininkai, kurie dėvi atbulus kalnierius, taip vadinami sektiškų tikybių kunigai, bet civiliai mokslo, ap-švietos intertingai, kurie, vie-toje atbulu kalnieriaus, turi mokslo ir profesijos laipsnius.

Nesektiškos etikos ar doros žinyčios apeigų turinys yra se-kamas: 1) piano ar kito ko-riuko muzikalo instrumento solo; 2) skaitoma pranešimai; 3) žinyčios prezidentas perskaito specialiai prirengtus trumpus išsireiškimus garsiųjų rašyto-ju ar veikėjų, ką jie sako apie pagerinimą visos žmonijos do-ros, kaip jie permato žmogaus pareigas gyvenime; 4) dainuo-jama bei giedama parinkta dai-na ar giesmė; 5) principalis oratorius laiko paskaitą; 6) pianu ar kitokiu muzikos in-strumentu išpildoma viena kompozicija; 7) luosa rinklia-va; 8) žinyčios prezidentas už-darydamas apeigas prataria ke-lis žodžius, kuriuos publika sustojus išklauso. Prezidentui

pabaigus kalbėti, publika eina laukan. Apeigos atsilbuna kiekvieną sekmadieny, 11 val. ryte.

„The Boston Ethical Society“ žinyčioje duoda paskaitas žy-nūs mokslo žmonės įvairiais gyvenimo klausimais. Man te-ko girdėti sekamus oratorius ir sekamais klausimais kalbant:

Gruodžio 30 d., p. m., paskai-ta Cornell universiteto prof. Nathaniel Schmidt tema: „Diktatura ir demokratija“.

Sausio 6 d., š. m. paskaita New Yorko etikos žinyčios lek-toriaus Goldingo tema: „Felik-sas Adleris, jo filosofija ir gy-venimas“.

Sausio 13 d. paskaita Frig-burgo universiteto prof. Von Schulze-Guevernitz tema: „Aukštyn prie laisvės“.

Kovo 2 d. paskaita Bostono Mokytojų Mokslo Mokyklos di-rectoriaus prof. G. H. tema: „Mokslininko tikyba“.

Kovo 9 d. paskaita Mass-achusetts Teknologijos Ins-tituto prof. Hervey W. Shiner tema: „Evolucija ir patarnavi-mas“.

Kovo 16 d. paskaita Dr. Elliott tema: „Henrikas For-das ir ką jis reiškia Amerikai“.

Kovo 23 d. paskaita prof. Edw. A. Steiner tema: „Ameri-kos politikos žaizmės“.

Bal. 6 d. paskaita Lycees de Versailles Kolegijos profeso-rės Marguerite Clement tema: „Prancužių dvasinės jėgos“.

Vien iš šių kelių čionai pami-nėtų paskaitų ir oratorių nua-tome, kad Bostono amerikoniš-kių „šliuptarnių“ tikybos ži-nyčios pamokslininkai nėra prasti žmonės.

„The Boston Ethical Society“ turi apie 500 narių. Amerikoje tokių „šliuptarniškos“ tikybos bažnyčių yra apie 200. Tokios visos nesektiškos etikos ar doros draugijos Amerikoje turi susivienijimą vadinamą „Ame-rikos Etikos Unija“ (Ameri-can Ethical Union). Abelnas susivienijimas turi 75 tukstan-čių narių. Amerikoje nesek-tiškos etikos ar doros pasekė-jais yra buvę net du Jung. Valstijų prezidentai: Thomas Jeffersonas, autorius nepriklausomybės deklaracijos ir garsusis Abraomas Linkolnas.

1923-24 m. man teko atian-kyti „The Boston Ethical Society“ apeigos (žinyčia „Twentieth Century“ klubo salėje, vakariniam šone Mass-achusetts valstijos namo prie Joy gatvės). „The Boston Ethical Society“ ir Lietuvoje Laisvamanių Etikos Kulturos Draugija turi vienodą tikslą: platinti tarp žmonių nesektiš-ką etiką arba dorą. Čia „Tė-vynės“ skaitytojams parodysiu amerik-niškų „šliuptarnių“ ti-kybos pamaldas arba apeigas.

1923-24 m. man teko atian-kyti „The Boston Ethical Society“ žinyčioje apeigas arba pamokas atlieka ne tie pamokslininkai, kurie dėvi atbulus kalnierius, taip vadinami sektiškų tikybių kunigai, bet civiliai mokslo, ap-švietos intertingai, kurie, vie-toje atbulu kalnieriaus, turi mokslo ir profesijos laipsnius.

Nesektiškos etikos ar doros žinyčios apeigų turinys yra se-kamas: 1) piano ar kito ko-riuko muzikalo instrumento solo; 2) skaitoma pranešimai; 3) žinyčios prezidentas perskaito specialiai prirengtus trumpus išsireiškimus garsiųjų rašyto-ju ar veikėjų, ką jie sako apie pagerinimą visos žmonijos do-ros, kaip jie permato žmogaus pareigas gyvenime; 4) dainuo-jama bei giedama parinkta dai-na ar giesmė; 5) principalis oratorius laiko paskaitą; 6) pianu ar kitokiu muzikos in-strumentu išpildoma viena kompozicija; 7) luosa rinklia-va; 8) žinyčios prezidentas už-darydamas apeigas prataria ke-lis žodžius, kuriuos publika sustojus išklauso. Prezidentui

„DZIMDZI-DRIMDZI“ VADEVILIS.

Neseniai atvykę iš Lietuvos Valstybinio Dramos Teatro artistai: V. Dineika ir kompozitorius A. Vanagaitis, Tautos Teatro ir „Vilkolakio“ artistas J. Olsauskas ir buv. J. Vaič-kaus Dramos Teatro artistas J. Dikinis padarė jungtuves, iš

kurių pasidarė keturiypė sąju-ga. Šį sąjungą, kaip jau buvo spaudoje paminėta pagimdė „Dzimdzi-Drimdzi“ vadevilį, kurs iš pirmų dienų parodė ga-jumo, emė stiprėti ir jau 20 rugsėjo ims vaikščioti po visas lietuvių kolonijas, nuo Bostono pradedant. „Dzimdzi-Drimdzi“ šulai savo tikslus plačiai ir gra-žiai apibudino savo straipsniuose „Musų Credo“ ir „Musų Te-atras“, prie kurių nieko nebe-tenka pridurti. Gražu, kad pra-dedama ne nuo svajonių ar ne-ikunijamų teorijų, o nuo re-alaus darbo. Gera butų, kad „Dzimdzi-Drimdzi“ iki galui tuo upu ir užsidegimu dirbtų, tas užtikrintų gerus vaisius tikslo atsiekimui. Mes nei gi-rsimė, nei peiksime iškalno už-simotų darbų, bet seksime jo vaisius ir tik tada įvertinsime ir palyginsime su darbais tų, kurie tą barą mėgino kitaip varyti. Pagaliau ir pats „Dzimdzi-Drimdzi“ musų ates-tac'jos nereikalauja, jis tik prašo leisti jam nekludant pa-sirodyti. Mes džiuguojame, kad mūsų uželsiųjų meno dirvą ima purenti Lietuvos meno pio-nieriai. Smagu, kada Lietuvos inteligentai-profesionalai ne-pamiršta savo brolių už jurių marių. Mes Lietuvai davėme dolerį, lauksime iš jos kultu-ro's žiedų.

Visuose darbuose reikalinga vienybė, susipratimas ir para-ma, todėl ir čia neturime to pristigti. Sekime „Dzimdzi-Drimdzi“ vaidinimus, lankyki-me juos ir bendraukime su ar-tistais, kad ir jie mus ir mes juos pamylėtume. Tais laikais eidami pasilikime brangius svečius savo liaudies kulturini-mui ir ištautėjimo bangų su-tokiu „šliuptarniškos“ tikybos bažnyčių yra apie 200. Tokios visos nesektiškos etikos ar doros draugijos Amerikoje turi susivienijimą vadinamą „Ame-rikos Etikos Unija“ (Ameri-can Ethical Union). Abelnas susivienijimas turi 75 tukstan-čių narių. Amerikoje nesek-tiškos etikos ar doros pasekė-jais yra buvę net du Jung. Valstijų prezidentai: Thomas Jeffersonas, autorius nepriklausomybės deklaracijos ir garsusis Abraomas Linkolnas.

Vaidinimus pradeda rugsėjo 20 d. Bostone. Visais maršruto reikalus kolonijos prašomos skubiai atsiliepti iki rugs. 20 dienos šiuo adresu: J. Dikinis, c/o S. Purvinkas, 41 Plantation St., Worcester, Mass.

Teatro Rėmėjas.

Dramos artistai J. Dikinis ir V. Dineika apledo Waterburį ir apsigyveno Worcesterj. Čia jie su savo draugais sparčiai ruošiasi rudens darbui.

Vaidinimus pradeda rugsėjo 20 d. Bostone.

Visais maršruto reikalus kolonijos prašomos skubiai atsiliepti iki rugs. 20 dienos šiuo adresu: J. Dikinis, c/o S. Purvinkas, 41 Plantation St., Worcester, Mass.

VAIKKAUS DRAMOS TEATRO GASTROLES.

Vaičkaus Dramos Teatro gas-trolės įvyks sekančioje tvarko-je:

Rugsėjo 20 d., Brooklyn, N. Y., bus vaidinama: 1) Vagis 1 vk. drama; 2) Gaila Usų 1 vk. komedija ir 3) Žvakutė Užgeso 1 vk. komedija.

Rugsėjo 21 d., Newark, N. J., bus vaidinama: 1) Pietro Caruso 1 vk. drama; 2) Šalapatris 1 vk. komedija ir 3) Žvakutė Užgeso 1 vk. komedija.

Rugsėjo 23 d., Philadelphia, Pa., vaidins: 1) Pietro Caruso 1 vk. drama; 2) Gaila Usų 1 vk. komedija ir 3) Žvakutė Užgeso.

Rugsėjo 29 d., Philadelphia, Pa., vaidins: 1) Vagis 1 vk. drama, — Upton Sinclair; 2) Gaila Usų 1 vk. komedija ir 3) Žvakutė Užgeso 1 vk. komedi-ja.

Toliaus seka: Elizabeth, N. J., Baltimore, Md., Paterson, N. J., Pittsburgh, Pa., Cleveland, Ohio, Detroit, Mich.

Teatro Valdyba.

Jei pats save kutensi, tai ga-lėsi juoktis kada tau patinka.

Jei tau nubodo tavo drangas, tai suteik jam paskola.

ŽMONIŲ SVEIKATA

GALVOS SKAUDĖJIMAS.

Mandagioj draugijoj niekuomet nekalbama apie galvos skaudėjimą. Bet namie, turint galvos skaudėjimą, sunku nebūti surugusiam. Niekas galvos skaudėjimų nemėgsta ir tikrai kuris yra galvos skaudėjimo aukas, užsipelno užjautos ir pagalbos.

Dabar, kas yra galvos skaudėjimas? Tuojaus kas nors gali pasakyti, kad „bile kas žino kas yra galvos skaudėjimas.“ Tai klaidingas atsakymas. Kartais sunku net pačiam gydytojui surasti kas yra galvos skaudėjimas. Kitas gal sakys, kad „galvos skaudėjimas, tai tik galvos skaudėjimas, daugiau nieko.“ Ne, galvos skaudėjimas nėra tik galvos skaudėjimas.

Bet kodėl užėina galvos skaudėjimas?

Yra daug įvairių skaudėjimų ir daug priežasčių vedančių prie jų. Svarbu, kad pirmiausiai suradus priežastį. Labai maža žmonių supranta, kad daugumos ligų persergėjimo ženklai yra galvos skaudėjimas.

Galvos skaudėjimas, kuris paeina nuo sumušimo, lengvai suprantamas, bet gali būti tikras, kad kitoks skaudėjimas reiškia prasižengimą prieš švelnius kūno mechanizmus. Turi tuojaus ieškoti priežasties. Jei pats negali surasti, turi gauti pagelbininką, butent, gydytoją. Didžiumą galvos skaudėjimų galima išgydyti, jei priežastis surandama ir reikalinga priežastį surasti, nes galvos skaudėjimas yra pavojingų pasekmių persergėjimu, jei nepadarysi permaining savo gyvenimo papročiuose.

Kad suradus kodėl turima galvos skaudėjimas, reikia pirmiausiai domėtis kreipti į budį jaučiamo skausmo, kur jis yra, kokiame dienos laike jis buvo jaučiamas ir visus kitus simptomus, kurie su juo pasirodo. Kaslink paties skausmo budo, jis gali būti drebančias, lengvas, arba gali būti paroksizminis — tai yra, atsikartojantis periodiškais tankumais ir gali būti iš priežasties judėjimo ar padėties. Drebančias galvos skaudėjimas, paprasčiausiai iš visų, dažnai reiškia persivalgymą; kartais valgomą per daug mėšinių valgių, krakmolinų ir cukrinių, arba per daug visų trijų. Kitais sykiiais, gali būti iš priežasties, kad valgis persenas arba pagedęs. Drebančias galvos skaudėjimas gali būti ir iš priežasties didelio kraujo spaudimo, nežūrint koks valgis nebūtų.

Kaslink galvos skaudėjimo vietos — jis gali būti tik vienoje pusėje galvos, labiausiai smilkirų arba tikrai kaktų, dažniausiai virš akių. Toki skausmai aršiausi esti rytmečiais atsikėlus. Vėl, skausmas gali būti pakaušy ar viršū galvos. Turint inkstų ligą skausmas dažnai esti kaktų

arba pakaušy. Turint sutinimą, vot ant smegenų ar vidury ausies skausmas esti tik vieno pusės. Skausmą kaklo gyslose nereikia sumaišyti su galvos skaudėjimu. Galvos skaudėjimas, turintis ryšius su smegenų ligomis, dažniausiai blogėja nakties laiku ir neduoda miegoti. Galvos skaudėjimas, kurį kartais jaučiame atsikėlus rytmetį, dažnai yra iš priežasties neužtektinios ventilacijos ar persilto kambario. Kuomet galva skauda vakare, galima kalbinti protinį suvargimą ar akių persidirbimą, ypač kuomet jos nesveikos. Nesveikos akys galima pagydyti dėvint akinius ir tuo budu prašalinant galvos skaudėjimus. Abelnai imant, yra daug priežasčių, vedančių prie galvos skaudėjimo.

Yra smegenų, akių, ausų ir nosies ligos ir visos jos esti priežastimi galvos skaudėjimų. Yra kiti galvos skaudėjimai, paeinanti nuo kvėpavimo blogo oro, prasižengimų valgyje, vartojimo alkoholio ir kartais nuo perdidelio rūkymo. Visokios inkstų ligos veda prie tų pačių pasekmių, nors jos yra jau gerai išgalėjusios, kuomet galvos skaudėjimai prasideda.

Butų galima daug dar pasakyti apie galvos skaudėjimus, bet svarbiausia žinoti tas, kad galvos skaudėjimas yra pavojaus ženklai ir neturi būti ignoruojamas. Yra tai *simptomas* ir neturi būti skaitomas kaip *liga*.

Žinoma, galima nueiti į bile kurią vaistinę ir paprašyti vaistų nuo galvos skaudėjimo. Gali tau išdėti visą eilę visokių vaistų nuo galvos skaudėjimų, visi garantuoja išgydymą; vien per pusvalandį, kiti tuojaus. Yra daug vaistų, kurie prašalina galvos skaudėjimus laikinai, bet mirtis dažnai buna pasekmėmis, o ne išgydymas. Taip gydant tikrai galvos skaudėjimas sustabdomas, bet liga ir priežastis vedanti prie jos nesustabdoma ir taip plėtojasi, kol padėtis pasidaro pavojinga.

Todėl niekuomet nereikia ignoruoti galvos skaudėjimų. Jei negali jų išvengti reguliariais papročiais, valgant tinkamus valgius, ventiliuojant miegamus kambarius, ofisus ir darbo vietas, tuomet gali žinoti, kad jau blogai yra. Tuomet reikia kreiptis prie gero gydytojo kad jis surastų galvos skaudėjimo priežastį.

AKIŲ HYGIENA.

Vienas iš svarbiausių klausimų dažniausiai yra: „Kaip išimti kristulus iš akių?“ Kokį budą pavartojus, kad juos išimti?

Paprastai, tera tikrai menka procedūra, bet nors ir menka, mažai žmonių, išskyrus gydytojus ir slauges, žino kaip tą padaryti. Bile kas su vidutiniu supratimu gali išmokyti, kaip išimti kristulą iš akies, jei jis

tik norės. Jei kristulas išsmeigia į akies plėveles, tai jau kitas dalykas. Jei kam atsitinka nelaimė ir pavyzdžiu plieno skeveldrukė įkrinta akin, reikia tuojaus kreiptis prie akių gydytojo. Jei domės nebus kreipiama į tai, kad ir trumpam laikui, galima netekti akies, o su laiku tas pakenktų ir kitai akiai, taip kad žmogus paliktų aklas.

Jei kristulas liuosai akyje — ką padarius, kad jį išimtum? Pirmiausiai reikia žiūrėti, kad rankos būtų švarios ir jei galima nuprausti jas prieš pradėsiant kristulą iš akies imti, nežūrint kaip švarios jos atrodytų. Paskui reikia paimti mažą pagaliuką, degtukas gerai, ir juomi atversti blakstieną. Su kitu degtuku ant kurio apvyniota biskutis vatos, reikia kristulą išimti. Šviesa turi būti labai gera, kad kristulą atradus. Išimk, lengvai šluostant su vata ant degtuko apvyniota. Kartais tas pat galima padaryti su skepetainės kampu, bet tas budas nėra labai patogus.

Kartais pasitaiko nekuriams turėti miežį ant akies. Miežys yra tai paprasta votis ant akies voiko. Jie labai skaudūs, ypač tuomet, kada jie auga vienas po kitam. Akys turi būti peržiūrimos gero akių daktaro, nes miežiai paeina nuo išvargintų akių, ir tas galima pataisyti nešiojant tinkamus akinius.

Jei atrandama, kad miežys nepaeina nuo išvargintų akių, tada reikia ieškoti priežasties pačiam žmogui. Dažnai jie paeina nuo nusilpnėjusios sveikatos, prie kurios priveda akių išvarginimas, neužtektinas miegojimas, ir nevalgymas tinkamo valgio.

Norint miežius greit išgydyti, reikia plauti akies voką po penkioliką minučių ant sykio su karštu „boric acid“. Galima plauti ir akies vidų įlašinant joje šilto „boric acido“.

Delko akis kartais traukia? Dažniausiai kada žmogus per daug dirba; ypač tam, kuris daug mokinasi, akis pradeda labai traukti. Tą galima atitaisyti nešiojant tinkamus akinius.

F. L. I. S.

PALAIMA SENIEMS IR JAUNIEMS KURIE JAUČIASI VISAI NUSILPĖ.

Tukstančiai suranda patogumą ir palengvinimą tik į keletą dienų. — Yra tiesiog pastebėtina, kaip Nuga-Tone greitai veikia.

Nuga-Tone sugrąžina atgal gyvumą, nuvargusiems, silpniems nervams ir muskulams. Jis budavoja raudoną kraują, sudaro stiprius nervus ir labiausiai suteikia daug spėkos. Nuga-Tone teikia atšviežinančią miegą, gerą apetitą ir gerą virškinimą, normalų ėjimą lauk, daug entuziazmo ir ambicijos. Jei jus nesijaučiate gerai, jūs privalote pabandyti Nuga-Tone. Jums nieko nekainuos, jei jums ir nepagelbėtų. Nuga-Tone yra malonus vartojimui ir jūs pradėsite jaustis geriau į keletą dienų. Jei jūsų daktaras nedavė jums recepto del Nuga-Tone, tik nueikite pas aptiekorių ir gaukite butelį. Vartokite jį tik keletą dienų ir jeigu jūs nesijausite geriau ir neišrodysite geriau, sugrąžinkite likusią dalį aptiekoriui, o gausite atgal savo pinigų. Išdirbėjai Nuga-Tone žino labai gerai, kad ji suteiks jums tiek daug gero ir jie įsakė visiems aptiekoriams duoti jums garantiją arba pinigų grąžinti, jei jus neužganėdins. Žiūrėkite garantiją ant pakelio. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama pas visus aptiekorius.

KALENDORIUS!

Kiekvieno žmogaus gyvenime būtina yra reikalingas Kalendorius, kad turėti kaip informaciją: apie šventes, istorinius įvykius ir šiaip gerų pasikaitymų. Sandara šiais metais kaip tik ir išleido tokį Kalendorių, kuriame telpa daug cilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendoriaus kaina tik 25c. Tad prisijusk pašto ženkliais, o Kalendorius Tams-tai bus pasiųstas. „Sandaros“ savaitinio laikraščio prenumerata metams Amerikoje \$2.50, Lietuvoje \$3.00. Kas užsirašys „Sandarą“, tas gaus Kalendorių kaip dovaną.

SANDARA,

327 E Street, So. Boston, Mass.

DIRVA

Mokslu, Literatūros ir Politikos Savaitraštis
Išėina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00

Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA“

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos“ Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

VIENYBĖ

Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turta, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turas didėja eilėmis, apsakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ,

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotą Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikia tą veikalą užsakykite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TEVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“.

DABAR UŽSIRAŠYK

“AMERIKOS LIETUVIŲ”

Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių pardavinėt knygas ir gražias laiškams popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

“AMERIKOS LIETUVIS”

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

SUSIVIENIJINO

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Inforamcijos apie Ameriką ir tt. 1.00
- Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
- Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
- Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
- Kas iš Kur Pareina? 20c.
- Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai — 20c.
- Kelionė į sidlavą — pusl. 48 15c.
- Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
- Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c.
- Lietuvių Tautos Klausimas Europos
- Karės Metu pusl. 102 35c.
- Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 — 40c.
- Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
- Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
- Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
- Ruožiai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
- SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
- apdarais 2.00
- Susiprato — 64 pusl. 20c.
- Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ

PILNĄ KAINĄ:

- Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
- Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija — 35c.
- Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
- Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
- Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos
- pusl. 172 50c.
- Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
- Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis.
- Pusl. 1,274. Kaina \$10.00
- Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.
- Eglė \$10.00
- Penkių Metų Kanklės \$5.00
- Liet. Dainos 50c.
- Birutės arija 30c.
- Pasaka 80c.
- Kanklės 1920 m. \$2.00
- Aras, kvartetas 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th Street

NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Lietuvoje Trošku...

Rugsėjo 8 d. atsilankė „Tėvynės“ redakcijon neseniai iš Lietuvos sugrįžęs p. Jonas W. Liutas ir trumpai papasakojo savo įspūdžius atsilankymo Lietuvoje. Anot p. Liuto įvažiota Lietuvoje su geriausiais įspūdžiais aciu Klaipėdiečių iškilmingam sutikimui jo vadovaujamos ekskursijos. Bet pavykus Lietuvoje gauti ir sunkesnio įspūdžio, nes delei klerikalinės diktatūros viešpatavimo Lietuvoje gyventi trošku ir politiniu ir ekonominiu atžvilgiais. Ypač kaimas labai skursta delei pinigų stokos, nes ukininkams reikalingus dalykus perkant reikia labai brangiai mokėti, o ukininkų gaminiai — javai, gyvuliai ir kt. labai pigūs, mat rinkų nėra. Pav. už geriausį arklį moka 700-800 litų, o menkesnį galima nupirkti už 400-500 litų. Geriausia karvė — 350-400 litų. Todėl ukininkams sunku išsimokėti mokesniai ir aprūpinti kitus savo būtiniausias reikalus. O finansinis sutvarkymas Lietuvoje yra tokis, kad ukininkui pasiskolinti pinigų tiesiog negalima, nes reikia nežmoniškus nuosimčius mokėti ir tankiausiai į metus laiko nuosimtis praauga paskolos suma. Tuo tarpu ukininkai palikti Dievo valiai ir valdžia beveik visiškai nesistengia kuo nors pagelbėti ukininkams. O tuo tarpu visas valstybės išlaikymas guli beveik ant vieno ukininkų pečių.

Kaimas esąs labai nepatenkintas šiandienine valdžia, ypač dar ir dėl savivaldybių griovimo. Net ir tikintieji žmonės, kurie iki šiol rėmė klerikalus, dabar rugoja ant valdžios ir ateityje žada klerikalų neremti, kuomet ateis rinkimai.

Taipgi p. Liutas mato didelį apsilėidimą visame Lietuvos gyvenime, pradedant valdžia, inteligentais ir baigiant net pačiais kaimiečiais. Jo nuomone, dauguma Lietuvos žmonių, nežinanti jų luomo, išsilavinimo ir pozicijos gyvenime, neparodo tokio atsidavimo darbu, tokio prisirišimo prie savųjų pareigų, kaip tas matosi Amerikoje.

Pragyvenimas Kaune yra lygiai brangus ir nekuriams žvilgsniais net brangesnis, negu New Yorke. Pav. išprosinimas eilės drabužių Kaune kainuoja net 15 litų (apie \$1.50), kuomet New Yorke reikia užmokėti tik 40 centų. Taip pat ir drabužiai, ir kitos pragyvenimo reikmenys yra labai brangios. Tik vienas maistas gal kiek pigesnis.

Bet esą Lietuvoje ir šviesių gyvenimo pusių. Daug kas yra pagėrėję, patobulėję daug daugiau, negu kad buvo apie trys metai atgal, kuomet p. Liutas pirmą kartą apsilankė Lietuvoje. Ir esą jėi tik valdžia rūpintųsi padėti Lietuvos žmonėms, jei kiekvienas inteligentas jaustųsi Lietuvos žmonių draugu ir jiems gelbėtų, juos mokintų, tai greitai laiku Lietuvoje gyvenimas žymiai pagėrėtų. Kauno miestas gali būti to geriausiu pavyzdžiu, nes šiandien Kaunas jau nebetas, kokis buvo trys metai atgal ir švarumo ir išvaizdos žvilgsniais. Jau šiandien Kaunas daro malonus įspūdžius ir tai pasidėkvojant, galima sakyti, tik vienam žmogui — gerb. J. Vileišiui, Kauno miesto burmistrui, kuris visomis išgalėmis dirba, kad laikinąją sostinę pagrazintų. Tas pats būtų ir visame Lietuvos gyvenime, jei visi apsviestesni žmonės dirbtų visomis išgalėmis tą gyvenimą gerindami ir šviesdami.

Abelnai imant, p. Liuto įspūdžiai nebiliausi ir jis tvirtai tiki į skaisčią Lietuvos ateitį.

Jo nuomone, klerikalų diktatūros viešpatavimas neilgam tvers, nes šiandien ir akliausiu pasekėjas jau pradeda aiškiai matyti kas klerikalams rūpi ir kurlink jie veda Lietuvos gyvenimą. O atsikračius klerikalų diktatūros prasidės Lietuvoje šviesaus ir laimingesnio gyvenimo kurimas ir gal neužilgo Lietuva susilauks šviesesnių dienų.

SLA. 5-to Apskričio Išvažiavimas Pavyko.

Sekmadienį, rugsėjo 7 d., Queens County Parke, Maspeth, įvyko SLA. 5-to apskričio šeštas metinis išvažiavimas, kurį galima skaityti pilnai pavykusiu. Visą popietį publikos buvo neperdaugiausiai, vienok prieš vakarą susirinko gana gražus būrelis jaunimo ir visi linksmai žaidė ir šoko prie puikios p. Retekevičiaus orkestro griežiamos muzikos. Publikos galėjo būti viršaus 300, tad ir apskričiai pelno liks keliasdešimt dolerių.

Visgi reikia pastebėti tas faktas, kad šiame išvažiavime matėsi labai mažai senesniųjų SLA. narių. Kodel SLA. nariai nekrepia domės į savo organizacijos rengiamus išvažiavimus, tai sunku pasakyti. Nejaugi jiems nerūpi savos organizacijos reikalai? Kad ir šiame išvažiavime pašalinio jaunimo buvo daugiau, negu pačių SLA. narių.

Reporteris.

Visi Įdomauja Babravičiaus Koncertu.

Besiantinant garsaus lietuvių artisto-tenoro, Juozo Babravičiaus koncertui, kuris įvyks rugsėjo 28 d., 1924 m., Academy of Music salėje, Brooklyn, visi vietos ir apylinkės lietuviai taip susijdomavo šiuo koncertu, kaip niekuomet pirmiau jokių kitų poregimų nebuvo susijdomavę. Bet ir neuostabu, kad taip yra, nes p. Babravičius yra tokiu dainininku, kokių labai retai tenka išgirsti net ir žymesnėje amerikų profesionalų scenoje.

Pasirodžius p. Babravičius Londone su savo koncertais, visa rimčiausioji Anglų spauda buvo pilna entuziastiškų pagyrimų p. Babravičius ir visi rimti Londono muzikai pripažino, kad jisai yra tikrai geras dainininkas, kokių pasulyje labai maža yra. Tas pats atsitiko ir Chicagoje, kuomet peritais metais p. Babravičius davė savo koncertus. Taigi dabar pasitaiko proga ir Brooklyn- New Yorke ir apylinkės lietuviams išgirsti šitą puikų dainininką ir pasigėrėti jo malonum dainavimu.

Kiek teko patirti iš rengėjų, tai bilietai į šį koncertą parduoda labai smarkiai ir prisibijoma, kad gali neištėkti vietų visiems norintiems šį koncertą atlankyti. Todėl patartina visiems bilietus nusipirkti iš anksto, kad jau butumet užtikrinti su vieta. Bilietai pigūs: nuo 2 dol. iki 50 centų, pridedant karo taksus. Todėl nesivėluokite bilietus nusipirkti, kad butumet užtikrinti su vieta šiame pažymėtame koncerte.

Rengėjų Draugas. Redakcijos pastaba. Bilietų galima gauti ir „Tėvynės“ Redakcijoje.

SLA. 83 Kuopos Piknikas. SLA. 83 kuopa rengia 15-tą metinį pikniką, kuris įvyks sekmdienį, rugsėjo 21 d., Queens County Parke, Maspeth, L. I., N. Y. Prasidės 1:30 val. po pietų ir tęsis iki vėlomos. Piknikas bus su pamarginimais, taipgi bus muzika p. Retekevičiaus orkestros. Rengėjai prašo, kad į šį pikniką rengtųsi visi lietuviai — tautiečiai, bolševikai, katalikai, socialistai

ir visi kiti ir žada visus užgandinti.

SLA. narys.

„Dzimdzi-Drimdzi“ Brooklynė!

„Dzimdzi-Drimdzi“ duos kelėtą vaidinimų Brooklynė š. m. lapkr. 1, 7 ir 8 d. Apr. parapiškos salėje, (buv. kun. Petkaus). Programa mišri. Randame ir „Jovalo“, „Laisvą Lietuvą“, „Lietuvos Ubagus“ ir pagaliau tikrą amerikonišką „Munšainą“. Vaidins artistai: J. Dikinis, V. Dineika, J. Oišauskas ir A. Vanagaitis. Jų vardai mums žinomi, tad nėra abejonės, kad vaidinimas tikrai bus įdomus. Visa vaidinimo programa supinta su vaidinimu, dainomis ir muzika. Tai naujienybė, kurios nesame matę. Po šių vaidinimų „Dzimdzi-Drimdzi“ atsiveiks su mumis kelias Čikagos linkui, iš kur besugrįš apie kitų metų pavasario pradžią. Lauksime jo vaidinimų.

Girdėjęs.

Atsilankė Redakcijoje.

Rugsėjo 2 d. lankėsi „Tėvynės“ Redakcijoje žymus SLA. darbuotojas p. K. Liutkus iš Baltimore, Md. Gerb. Liutkus lankėsi New Yorke su savo biznio reikalais, tai prie progos užėjo aplankyti savo organizacijos įstaigos.

Labai Atvėso Oras.

Su rugsėjo 3 d. New Yorke taip atvėso oras, kad termometras nukrito tik iki 48 laipsnių šilumos ir tokis oras tęsėsi per kelias dienas. Ypač rugsėjo 6 d. buvo pusėtinai vėsu, kad dauguma žmonių net su rudeniniais paltais apsisiautė. Sakoma, New Yorke miesto istorijoje, kaip tik oro užrašai pradėta vesti, dar niekuomet nebuvo tokios šaltos rugsėjo 6 d. Taipgi ir kitose Jung. Valst. vietose, ypač pietinėse valstijose, buvo labai jaučiama šita šalto oro banga ir net pranešama, kad dauguma vaisių ir daržovių žymiai nukentėjo nuo taip umai ir taip žymiai atšalusio oro.

Prieblindis yra tiltu, kuris sujungia dieną su naktimi.

Badu marina prieglaudose našlaičius.

Vilniuje okupantų socialės apsaugos skyrius registravo laikomus valdžios ir miesto prieglaudose našlaičius. Apie 60% našlaičių esą kilimo ne vietiniai ir to delei jiems nuo rugpičio 1 d. nebus duodama užlaikymas.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS. Straipsnis 88. Saugok savo kūdikio akis, ausis, nosį ir burną.

STRAIPSNIS 88.

Nors visados yra svarbu laikyti kūdikio akis, ausis, nosį ir burną švaroje, bet ypač reikalinga tą pri-daboti šiltame ore. Nes iš čia prasideda daug bėdų. Paprastai, vasaros mėnesiai kūdikiui labai kritiški, ir reikia daryti viską, kad išvengus bėdų. Sena patarlė: „Žiupsnis išvengimo vertas svara gyduoliui“, ypač pritinka kūdikiams. Niekad negali per daug rūpestio daryti, nes turi atminti, kad jų maži kūneliai nėra taip stiprūs, kaip suaugusiu.

Reikia saukti gydytoją dėl bile mažo akių uždegimo, tekėjimo iš ausų, nors jaustum, kad tai menkesnis. Greitas veikimas šitokiuose atvejuose dažnai apsergti nuo apjaki-mo, arba užkurtimo. Kūdikio ausis reikia laikyti švarias ir sausas. Ausis lengvai užkrečiama ir ausies skaudėjimas labai skausmingas. Užsikrėtus reikia tuoj pas gydytoją kreiptis. Jauni kūdikiai turi madą viską kišti į nosį. Jei kūdikis pusedamas nosį negali jų paskui išimti reikia tuoj kreiptis prie gydytojo. Jei kūdikis būtų sveikas, tai reikia laikyti jo akis, ausis, nosį ir burną švaroje. Taipgi reikia kad visi indai kurie jam maistą gaminama, būtų švarūs. Darbas ir rūpestis maisto gaminime bus bergėdžiai išaikvotas, jei bonkute ar čiulpiukas nešvarus. Bonkute reikia išvirti taipgi čiulpiukas. Pieną reikia tēmyti ir duoti kūdikiui tik gryną, šviežią pieną. Pieno klausimas svarbus vasaros metu. Karštame ore pienas turi būti laikomas šaltoje vietoje,

kad nesurugytų. Tukstančiai motinų vartojta kondensuotą pieną delto, kad jį lengvai ir greitai prirengia. Tukstančiai ir tukstančiai kūdikių išaugo į stiprius ir vikrius berniukus bei mergaites, kuomet motina sukombinoja gerą priežiūrą su Bordeno Eagle Pienu. Idant apsi-pažindinti Lietuvė motiną kaip Borden Eagle Pieną vartoti, The Borden Company yra pagaminusi Lietuvių kalboje pilnas maitinimo instrukcijas, kur pasakoma kaip pri-ruošti Bordeno Eagle Pieną, kudi-kiams visokių metų. Jei nori tų

GREITA KELIONĖ Į LATVIJĄ. WHITE STAR. GREIČIAUSIA KELIONĖ Į LIETUVĄ.

N. Y., Cherbourg, Southampton; Išplaukimai kas Subata. Milžiniški laivai Majestic, Olympic, Home-ric. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE WHITE STAR LINE N. Y., Plymouth, Southampton Cherbourg ir Hamburgą; Reguliariski išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greitas susisie-kimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE N. Y., Plymouth, Cherbourg ir Antwerpą; Dažni išplaukimai. Naujas laivas Belgenland, taipgi Lapland ir Zealand.

Uždaryti, privatiški kambariai Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

1924

„Kanklės“ eina toliau. Šį „Kanklių“ laida bus kaip „Trejų Metų Kanklės“, leidžiamos už 1922-3-4 metus.

Trejų Metų Kanklės bus atspausdintos Lietuvoje, šių metų pabaigoje.

Trejų Metų Kanklių knygos dabartinė prenumerata tik du doleriai. Pinigus siųst Money Orderiais.

Antrašas: Mikas Petrauskas, Laisvės Alėja 60, Kaunas, Lithuania.

instrukcijų kopijos, tai tik turi iš-pildyti kuponą bent vieno iš pas-keblimų ir pasiųsti kompanijai, o ji su mielu noru dykai Jums jas pa-siūs kartu su gražia knyga apie ku-dikius.

Skaityk šituos straipsnius kas vaivė ir pasidėk atėčiai.

F. ŽIVATAS. Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobi-lius nuo ugnies ir atsakomy-bės nelaimėi atsitikus. Ofiso adresas: 1823 NO. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

NEW YORK HAMBURG. United American Lines. HAMBURG AMERICAN LINE. Tiesiausia Kelionė LIETUVON.

Savaitiniai išplaukimai ant mūsų puikiausių laivų. Gar-laivai: „Resolute“, „Reli-ance“, „Albert Ballin“ ir „Deutschland“ veža I, II ir III klasių keliauninkus. „Cleveland“, „Hansa“, „Thu-ria“ ir „Westphalia“ su atskiromis kajutomis ir III klasiu. Smagii kelionė ir mandagus patarnavimas. United American Lines, 39 Broadway, New York, arba pas vietos agentus.

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių Laikraštis „V A R P A S“ EINA KAS SESTADIENIS. Kaina Metams Sv. Valstijose \$2.00. Pusei metų 1.00. Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00. Pusei metų 1.50. Jeigu norit pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, skaitykit „V A R P A S“, kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Indėk į konveta dvidolerinę (\$2.00) ir pasiųsk „Varpo“ Administra-cijai, o gausi jį. „V A R P A S“, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telegrafinės Pini-gų Perlaidos 50 Centu. NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siunti-mo sistemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiau-siu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius tele-gramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIE-NOS pasiūnia už 50 centų. PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS. Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybės iš-mokėt kam reikia grąžinami siuntėjui. Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlai-dos: 100 litų \$11.25 400 litų \$42.50 700 litų \$73.25 200 litų 21.50 500 litų 52.75 800 litų 83.50 300 litų 32.00 600 litų 63.00 900 litų 93.75 Money orderius reikia pirkti ant vardo: Naujienos, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DYKAI Naudingas Laikrodėlis už 250 Leibelų. DYKAI Patogus Setas Skustis už 150 Leibelų. SPECIALIS PASIULYMAS. Star ir Magnolia Pieno. Gali būti jau manote apie dovanas Kalė-doms. Jei norėtumėte puikaus seto skus-tis arba naudingo laikrodėlio kaip ant pa-veiklo duoti savo vyrai ar draugams, pradėkite šiandien pirkti mūsų rušis Kon-densuoto Pieno. Be geriausio pieno ir cukraus dar duodasi brangios dovanos už jo leibelus. NEW YORK CITY, N. Y. 44 Hudson Street netoli Duane Street 434 West 42nd Street netoli Ninth Avenue 1427 Third Avenue netoli 80th Street. BRONX, N. Y. 578 Courtlandt Avenue netoli 150th Street. BROOKLYN, N. Y. 570 Atlantic Avenue netoli 4th Avenue. LONG ISLAND CITY. 44 Jackson Avenue netoli 4th Street. JERSEY CITY, N. J. 350 Grove Street netoli Newark Avenue. KUPONAS. Borden's Premium Co., Inc. 44 Hudson Street, N. Y. C. Date: September 12, 1924. Šis kuponas turi būti perkeistas i 15 dienų nuo virš paduotos da-tos ant Specialės Dovanų Kortos. Vardas No.12 Adresas Lith.

Didžiausia Plunksnų Istaiga Jung-tinėse Valstijose. Mes parduo-ame i Plunksnas naujų pačių iš-dirbūsius, kurios nėra sugadintos ilgo raišimo. Mes galime pri-siūsti čia Plun-ksnų. Pasipuo-šimo Plunksnų ar Pūkų Viso-kius pavyzdžius pasiūsiame pareikalavus. Mes pasiūsiame pin-ksnas į visas dalis jaunųjų Valstijų. Rašy-tai šiandien su pilnu pasitikėjimu šitam didžiau-siam lietuviškam plunksnų biznio sandėliui. ALBERT STETZ, 138 Passaic St., Key 5, Passaic, N. J.

Tel. Empire 7305 Dr. F. MATULAITIS, 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH. Valandos: 12-2 p. m. ir 6-8 p. m.

NEW YORK BREMEN. I R IŠ LIETUVOS VIA BREMEN. Ant puikiausio ir didžiausio Vokietijos laivo COLUMBUS. Tikrai aštuonias dienas ant vandens. Ne piliečiai gali pasive-žiot su savo giminėmis už-rubežyje ir sugrįžti bėgyje dyklos mėnesių į Ameriką. Toki pasazieriai nebus pri-skaityti prie kvotos. Del informacijų kreipkitės prie vietinio agento, arba 32 Broadway, New York NORTH-GERMAN LLOYD